

HAJDÚ-BIHARI

XXXVIII. ÉVFOLYAM
83. SZÁM

ÁRA: 1,40 FORINT

1981. IV. 9.
CSÜTÖRTÖK

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

MAI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

NÉGY SZAKMA SEREGSZEMLEJE
MŰSZEREK A MEZŐGAZDASÁGBAN
(3. oldal)

RIPORT A RÁCSOK MŰGÖTT
KERTBARÁTOKNAK
(4. oldal)

A KÖZMŰVELŐDÉS HÉTKÖZNAPJAI
LEVÉL AZ ÉLŐK HÁZÁBA
(5. oldal)

Havasi Ferenc Hajdú-Biharba látogatott

Tájékoztató a megyei pártbizottságon

Szerdán délután kétnapos Hajdú-Bihar megyei látogatásra Debrecenbe érkezett Havasi Ferenc, a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára. A megyei pártbizottságra érkezve a Központi Bizottság titkárát Sikula György, a megyei pártbizottság első titkára köszöntötte, és tájékoztatta megyénk életéről.

A tájékoztatót jelen voltak még: Szabó István, a KB tagja, a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsának elnöke, Magyar József, Fülöp János és Tóth Imre, a megyei pártbizottság titkárjai, dr. Szabó Imre, a Hajdú-Bihar megyei Tanács elnöke, dr. Postás Sándor, a Debrecen városi pártbizottság első titkára, valamint Orosz László, a Központi Bizottság munkatársa.

Sikula György tájékoztatójában részletesen beszámolt a Központi Bizottság titkárának Hajdú-Bihar megye politikai, gazdasági és ideológiai

Sikula György tájékoztatja a Központi Bizottság titkárát

életéről, a XII. kongresszus határozatainak teljesítéséről, az 1981-es gazdasági év indításáról, az ipar és a mezőgazdaság gondjairól, eredményeiről, a kulturális és tudományos élet, oktatásügy meggörnyében aktuális kérdéseiről. Havasi elvtárs ma részt

vesz az MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottságának ülésén, majd a Magyar Gőrdülőcsapágy Művekbe látogat, ahol a gyár mindennapi életével ismerkedik, gazdasági és politikai életéről tájékozódik. A megyei látogatást egy rövidebb debreceni városnézés is színesíti.

A Nagyerdő országos érték

Megyei környezetvédelmi egyeztető tárgyalás

Április 8-án Debrecenben, a megyei tanács székházának vb-termében környezetvédelmi egyeztető tárgyalást tartottak.

Juhász István, a Hajdú-Bihar megyei Tanács elnökhelyettese, a Hajdú-Bihar megyei Környezet- és Természetvédelmi Bizottság elnöke a megye természetvédelmi helyzetéről, környezetvédelmi helyzetéről, az V. ötéves terv végrehajtásáról tájékoztatta dr. Gonda Györgyöt, az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal elnökét, államtitkárát, majd egyeztettek a VI. ötéves tervidőszak feladatait.

Az egyeztető tárgyaláson a Hajdú-Bihar megyei Környezet- és Természetvédelmi Bizottság tagjain, tisztségviselőin kívül részt vett Pápai László, a MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottsága gazdaságpolitikai osztályának vezetőhelyettese is.

Juhász István előterjesztésében többek között elmondta, hogy megyénkben a mérgező ipari hulladékok mennyisége évente 79 917 tonna, az összes ipari hulladék 14 százaléka; elhelyezésére megnyugtató megoldás nincs.

Hajdú-Biharban harminc szakosított mezőgazdasági telep működik. Hígtrágya-öntözéssel 22 gazdaság foglalkozik 3800 hektáron. A környezetvédelmi követelményeknek legjobban Hajdúböszörmény szakosított sertéstelepe felel meg.

A megyei tanács és a Ha-

zafias Népfőnt közös felhívással fordult a településekhez, ennek eredményeként 1980-ban 46 millió forint értékű környezetvédelmi társadalmi munkát végzett a lakosság. A vállalatok részére a Szakszervezetek megyei Tanácsa adott ki felhívást.

Befejezte a környezetvédelmi bizottság három város és két kiemelt település levegőtisztaságának első komplex felmérését.

A bizottság megalakulása óta 36 helyi jelentőségű természeti értéket nyilvánított védetté.

A megye erdőterülete az V. ötéves tervidőszakban 1325 hektárral növekedett, de még így is csak 9,7 százalékos az erdők aránya. A VI. ötéves terv során várhatóan 1800 hektár erdő telepítésére lesz mód. Debrecen 44 ezer hektáros közigazgatási területéből 31 százalék erdő, a nyugati övezet viszont fátlan; a védőövezet kialakítása megkezdődött. A Nagyerdő területe 1100 hektár, ebből a belső parkövezet 83 hektár. A védelem elnevezése is elkerülhetetlen bizonyos területek elvesztése (fürdőfejlesztés, klinika- és BIOGAL-építkezés). A bizottság szükségesnek tartja, hogy a Nagyerdő területét olyan építkezés ne csökkentse, ami a terület rendeltetés szerű használatához szervesen nem tartozik.

A Nagyerdő önmagában már nem tudja ellátni a városkörnyék üdülőerdő-igé-

nyét, ezért az erdős pusztai parkerdő fejlesztését határozta el a megyei párt- és állami vezetés. Az erdős puszták tizezer hektáros területéből üdülési célú átalakításra 4616 hektár van tervezve.

Juhász István a továbbiakban a talajvédelemről, a levegőtisztaságról, a települések környezetvédelméről, a vízvédelemről beszélt, majd a megyei tanács VI. ötéves tervének vízvédelmi előirányzatait, a környezetvédelmi beruházásokat ismertette.

Dr. Gonda György elismeréssel szólt arról, hogy az utóbbi években szervezetekbe vált és jelentős eredményeket is hozott a környezetvédelmi munka Hajdú-Biharban. Nagyra értékelte az új kezdeményezéseket, így például az erdős puszták hasznosítását. A problémák közül a BIOGAL fejlesztésének gondját emelte ki. Mint mondta, a tervet alaposan meg kell vizsgálni, minden garanciát meg kell teremteni, hogy a környezetvédelem biztosítva legyen. A Nagyerdő olyan érték, hogy az ország is számon tartja. Szólt a fák, fasorok védelmének fontosságáról is, hisz pontosan amiatt nagy a porzaj az Alföldön, mert kevés az erdő.

Az egyeztető tárgyalás után az államtitkár a Hortobágyi Állami Gazdaságot kereste fel, hogy tájékozzon a gazdaság és a nemzeti park kapcsolatáról.

72 millió forint hitel gépekre, berendezésekre

Növekszik a MEZŐGÉP kivitele a tőkés országokba

Növeli tőkés exportját a Debreceni MEZŐGÉP. Tegnap délelőtt a vállalat Szoboszlói úti telephelyén írták alá azt a hitelszerződést, melynek értelmében a Magyar Nemzeti Bank 72 millió forintot nyújt a Debreceni MEZŐGÉP-nek. A konvertálható export árualapjait bővítő hitelkeretből finanszírozott beruházást építés nélkül hajtja végre a debreceni vállalat. Az elképzelések szerint 26,8 millió forintért belföldről, 670 ezer dollárért, illetve 13 ezer rubelért külföldről vásárolnak gépeket és berendezéseket.

Az összesen 62 millió forintos beruházáshoz 10 millió forint forgóalap-feltöltés járul. A korábbi időszakban már tervebe vette a Debreceni MEZŐGÉP ezt a kapacitás-

bővítő beruházást, de a tartalékolt összeget felemésztette a jelenlegi felújítás, építkezés. Így saját forrás nélkül kérték és kapták meg a hitelt. Ebben az esztendőben 25, 1982-ben 47 millió forintot fognak felhasználni.

A beruházás megtérülési ideje két és fél év. Az utolsó hitelrészletet 1989-ben fogja visszafizetni a vállalat.

Különböző növényvédő és csávázógépek tőkés országokba irányuló kivitelét fogja növelni a Debreceni MEZŐGÉP. Így 1985-ig közel 450 Mobimix permetlé-előkészítő és -töltő berendezést visznek határainkon túlra. Különböző típusú, szántóföldön és gyümölcsösökben használható permetezőgépekből 550-et, illetve 1100-at fognak expor-

tálni. Részen már olyan cégek vásárolnak ezekből a berendezésekből, amelyek korábban is partneri kapcsolatban álltak a Debreceni MEZŐGÉP-pel. Az NSZK és Ausztria mellett új piacnak számít Görögország és Libanon.

Kétféle csávázó (fertőtlenítő) gépből is határainkon túlra fognak szállítani.

A tegnap aláírt hitelszerződés alapján már ebben az esztendőben 1,1 millió dollárra növekszik a Debreceni MEZŐGÉP tőkés exportja, s a kivitel 1985-ben megközelíti az 5 millió dollárt. A hatodik ötéves terv időszakában a hitelből fedezett beruházások nyomán közel 15 millió dolláros többletexportot szeretne elérni a Debreceni MEZŐGÉP.

Időközi helyi választások

A MEGYÉBEN 12 TANÁCSSTAGOT VÁLASZTANAK

Országoserte minden előkészületi munkát megkezdte az április 12-én időközi képviselő- és tanácstagválasztásokra. Vasárnap több tizezer állampolgár járul majd az urnákhoz, hogy megválassza körzete új tanácstagját, képviselőjét. Az ünnepélyes alkalomra feldíszítik a választásoknak otthont adó iskolák tantermeit, a művelődési házak helyiségeit.

Az országban egy képviselő és mintegy kétszáz tanácstag megválasztására kerül sor az április 12-én reggel 6 órakor kezdődő és este hat óráig tartó szavazással.

A megüresedett városi, községi tanácsot helyettesítő helyre április 12-én időközi választásokat tartanak Hajdú-Bihar megyében is a következő helyeken: a berettyóújfalui 11. és a hajdúböszörményi 14., 62. sz. városi, továbbá a biharnagybajomi 41., a földesi 1., a nagyrbéi 19., az egykei 24., a monostorpályi 6., a görbeházi 15., 22., a konyári 9. és a váncsodi 5. sz. községi választókerületben. A választások előkészítése mindentűrtelenben megtörtént.

Magyar és román sportvezetők látogatása Hajdú-Biharban

Megbeszélés a megyei pártbizottságon

Szerdán Hajdú-Bihar megyébe érkezett a hazánkban tartózkodó román sportvezető-küldöttség. A delegáció vezetőjét, Marin Dragnea altábornagyot, a Román Népköztársaság sportminiszterét, a Román Országos Testnevelési és Sporttanács első elnökhelyettesét, valamint Buda István államtitkárát, az Országos Testnevelési és Sporthivatal elnökét fogadta Sikula György, a megyei pártbizottság első titkára. A megbeszélésen jelen volt Fülöp János, a megyei pártbizottság titkára, Kovács István, a megyei pártbizottság osztályvezetője, valamint Szöllösi Gyula, a megyei tanács elnökhelyettese.

A baráti megbeszélésen a résztvevők véleménycserét folytattak a két ország közötti sportkapcsolatokról, különös tekintettel Hajdú-Bihar és a romániai Bihar megye együttműködéséről. Délután a megyei tanács Szöllösi Gyula tanácselnök-helyettes tartott tájékoztatót a román sportminiszter számára Hajdú-Bihar megye sportéletéről. A vendégek ezután látogatást tettek a DMVSC nagyerdei sportkombinátjában, ahol Barta János, az egyesület elnöke és Milbik Kálmán, a klub ügyvezető elnöke mutatta be a sportkör létesítményeit. Marin Dragnea altábornagy a késő délutáni órákban a Hortobágyra tett kirándulást, majd Hajdúböszörményben látogatásának első napi programját.

BÖLCSŐDE A NAGY-SÁNDOR-TELEPEN

Avatási ünnepség nélkül adták át rendeltetésének Debrecenben (és április 6-ától a gyerekek is járnak ide) a Nagy-Sándor-telepi új bölcsődét. A városi tanács korábbi terve szerint egy nagyobb bölcsődét építettek volna, ehhez azonban a pénzeszközök nem voltak elegendők. Így a Nagy-Sándor-telepi Általános Iskola régi műhelyépületéből, mintegy 800 ezer forintos költséggel alakították ki ezt a bölcsődét, ahol 30-32 gyerek elhelyezését lehet megoldani.

A bölcsőde első vendégei (Fotó: Nagy Gábor)

PTÁR

tt, 1906.
a Pa-
arországi
arasztpárti
chim L.

ági Újjá-
rta Párt
ák meg-
képviselő-
zakított a
j pártot
en Szó-
hetilapot
ság ügy-
a lázítás
címén a
ást indi-

szti tö-
rvezkedé-
kai sze-
tte. A
oldalán
ben egy-
arorszá-
munká-
etni, ha
n mosto-
és püs-
ek millió-
k millió-
s koldus-
at a ha-
jogtalan-
elésünk".

TES
ZTÓ

nos
4

A DAB.
MTA
iai Bi-
Mann és
kán levő
tadására
is 14-én

AZDÁL-
rbbinál
olt a
gyár el-
ulat dol-
gik vál-
ék azon-
nem két
A gyár
hoz ké-
szesére
ökés ez-
res emel.

PROZIS-
mú Vá-
m, ap-
övetkező
ocialista
ainak A
felvilá-
címmel
deggyő-

IGYEL-
8-án 14
ta mu-
zetésével
érdeklő.
a Deli-
remben
ta. és
történe-
it.

IOBAN.
látható
lemeire
na elmé-
politikai
fi adón
perckor
m som-
régervé-
kiván a
szüksé-
ényeket,

ESEK
Kodály
tulajdo-
Színház
mű elő-
ilis 12-
tekint-

YEK

vendégei-
l. 6. sz.
Gambri-
em. Mű-
lan. Kun
(x)

nyeségem
Mészana
guel 8-
Sándor

ETEMET
S Vilmos
Várom:
Telefon:

április 9-
Mikszáth
mtól a
úton a
a Már-
tól a 11.

Debrecen.
Felelős
forint -

Alkotó légkörben tanácskozik a CSKP kongresszusa

Alkotó munkalégkörben folytatódott szerdán reggel Prágában a CSKP XVI. kongresszusa.

Marie Kabrhelová, a csehszlovák nőszövetség elnöke a dolgozó nők fontos társadalmi szerepeinek érzékeltetésül elmondta: az ország közép- és felsőfokú végzettségű szakembereinek 52 százaléka a nők közül kerül ki.

Jan Kozak, a csehszlovák irószövetség elnöke többek között a szlovák és a cseh írók együttműködését, a két nemzeti irodalom közeledését

tapasztalatait és eredményeit ismertette.

Ignác Janák, a Szlovák KP KB elnökségének tagja, a nyugat-szlovákiai területi pártbizottság első titkára a szocialista országok gazdasági együttműködésének és integrációjának kiemelt példaként említette megyéje két nagy létesítményét: a szovjet segítséggel épült apátszentmihályi atomerőművet és a csehszlovák–magyar közös beruházással megvalósuló bős–nagygyárosi vízelépcsőrendszert. (MTI)

Hazaérkezett Puja Frigyes

MOSZKVA. (MTI) — Szerda délelőtt hazautazott Moszkvából Puja Frigyes, az MSZMP KB tagja, külügyminiszter.

A Vnukovói repülőtéren a magyar diplomácia vezetőjét Andrej Gromiko, az SZKP KB politikai bizottságának tagja, a Szovjetunió külügyminisztere búcsúztatta. Jelen volt dr. Szűrés Mátyás, az MSZMP KB tagja, hazánk moszkvai nagykövete, a szovjet külügyminisztérium számos képviselője.

Puja Frigyes moszkvai látogatása alkalmával Andrej Gromiko külügyminiszterrel folytatott megbeszélést, majd a tárgyalást követően — kedden délután — sajtóértekezleten ismertette a magyar kormány álláspontját az

időszerű nemzetközi kérdésekről. Moszkvai tartózkodása idején átnyújtották a magyar külügyminiszternek a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának elnöksége által adományozott Népek Barátságáért érdemrendet.

A látogatásról közös közleményt hoztak nyilvánosságra. ***

BUDAPEST. Szerdán hazaérkezett Puja Frigyes, az MSZMP KB tagja, külügyminiszter, aki a szovjet kormány meghívására a Szovjetunióban tartózkodott. Fogadásán a Feriegyi repülőtéren jelen volt Valerij Muszátov, a Szovjetunió budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is. (MTI)

„Törvényen felül”

Nem akármilyen hírt röptettek világra teheráni keltezésrel a világ hírügynökségei: vádat emelnek Irán elnöke, kormányfője és hivatalos szóvivője ellen a március 5-i zavargások miatt. Nem túlzás kijelenteni, hogy Ázsiában — és nemcsak Ázsiában — szinte páratlan fejleményről van szó.

Néha ugyan megesisik, hogy egy-egy ország legmagasabb rangú vezetői ellen hivatalosan vádat emelnek, de az esetek csaknem száz százalékában akkor — emlékezzünk Zulfikar Ali Bhutto példájára — amikor már megfosztották őket hatalmuktól. A mostani, teheráni vádemelés azonban olyan két csúcspolitikusot érint, aki ma is hivatalban van.

A hír mögött konok-keserű tény húzódik meg. Az, hogy Irán zaklatott belpolitikai porondjában Khomeini ajatollah elkezertes lépése után is folytatódik az áldatlan hatalmi vetélkedés. Az előzmények közművek, Március 5-én egy, a jelenlegi Iránban nem ritka monstrum gyűlés során fizikailag is összecsaptak az országot ma megosztó két tábor, az úgynevezett fundamentalisták és Baniszadr köztársasági elnök hívei. Khomeini e véres fejlemény láttán úgy érezte, betelt a pohár. Úgy tett intézkedéseket, hogy gyakorlatilag az iszlám támadás keresztjében álló Baniszadr mellé állt.

Iránban akkor sokan azt remélték — ugyanígy kommentálta a fejleményeket a világsajtó jó része —, hogy az ajatollah még mindig nagy tekintélye végre gátat szab a külső háborút megnehezítő belső harc továbbterjedésének. Nem így történt. A küzdelem tovább tart, a vádemelés ennek félreérthetetlen jele. A nagy kérdés „csak” az, vajon milyen motívum áll e vádemelés mögött.

Az a tény, hogy nemcsak Baniszadr, hanem legfőbb ellenfele Radzsai miniszterelnök, valamint az ő embe- reinek vezetője Behzad Hava bíró kormányzóvívó ellen is vádat emelnek — elgondolkodtató. Ha ehhez hozzáadjuk, hogy e fejleményvel egy időben tartóztatták le Reza Sadrot, egy Baniszadr elnököt támogató lap főszerkesztőjét, az a benyomásunk támad, hogy „kicentizett” döntésről van szó. Vele együtt ugyanis négy személyiség ellen emelnek vádat, és az arány — táborok szerint — kettő-kettő.

Musszavi Ardebili főügyész a vádemelést indokolva úgy fogalmazott, hogy „senki sem állhat a törvény felett”. Csak hogy ugyanez a főügyész, aki nyilvánvalóan a Baniszadr-ellenes táborhoz tartozik, ugyanezt a megállapítást — Irán történetében először — magára Khomeinire vonatkoztatta. Es aligha véletlenül éppen akkor, amikor az ajatollah megtámogatta a köztársasági elnököt...

Harmat Endre

Thälmann-emlékhely

Új Ernst Thälmann-emlékhely nyílt meg Bérlinben. Németország Szocialista Egységspártjának szombaton kezdődő X. kongresszusa jegyében. Az emlékhelyet a Karl Liebknecht Házban, a Német Kommunista Párt egykori székházában, a német és a nemzetközi munkásmozgalmat kiemelkedő személyiségeinek 1926–33-as munkahelyén létesítették. Az avatáson az NDK számos párt- és állami vezetőjén kívül részt vett Irma Gabel-Thälmann, Ernst Thälmann leánya is.

Az NDK-ban április 16-án országsszerte megemlékeznek a hitleri fasizmust által Buchenwaldban meggyilkolt Thälmann születésének 95. évfordulójáról.

Az Einheit, az NSZEP folyóirata kettős számot jelentett meg a X. kongresszus alkalmából, amely többek között tartalmazza Erich Honeckernek, az NSZEP KB főtitkárnak, az NDK államtanácsa elnökének cikkét. A cikk hangsúlyozza: az NSZEP-nek elhatározott szándéka, hogy a X. kongresszussal tovább folytatja irányvonalát, amely a fő feladatnak a gazdaságpolitika és a szociálpolitika egységét tekintti.

Honecker rámutat: a X. kongresszus kiindulópontja, hogy a német munkás-pártok állam rendelkeznek mindazokkal az előfeltételekkel, amelyek szükségesek a 30-as években támasztott magasabb követelmények sikerese teljesítéséhez. A cikk megállapítja, hogy a pártoknak jelenleg 57,6 százaléka munkás, ami az eddigi legmagasabb arány az NSZEP-ben. (MTI)

A szovjet és az osztrák kormányelnök az enyhülés mellett

A hivatalos látogatáson Ausztriában tartózkodó szovjet kormányfő szerdán reggel látogatást tett a bécsi városküzében, és beírta nevét a magasrangú vendégek számára fenntartott aranykönyvbe.

Délelőtt 10 órakor a kancellári hivatalban folytatódott Bruno Kreisky és Nyikolaj Tyihonov hivatalos megbeszélése. A szerdai forduló a kormányfők eszmecserejét folytatták a nemzetközi helyzet legfontosabb kérdéseiről, elemezték a válságoknak a világpolitikára gyakorolt hatását, megszüntetésük lehetséges módjait. Egyetértettek az enyhülési politika továbbvitelének és lehetőség szerinti elmélyítésének szükségességében.

Tyihonov szovjet miniszterelnök biztosította tárgyalópartnerét arról, hogy a Szovjetunió érdekelt a madridi találkozó konkrét eredményeket felmutató, sikeres befejezésében. Ennek kapcsán elismeréssel szövelt Ausztriának a madridi találkozásánál tett, előremutató kezdeményezéseiről.

Kreisky osztrák kancellár az európai kontinensen felhalmozott nukleáris töltetű — közép-hatótávolságú rakéták számának befagyasztására vonatkozó szovjet javaslatl kapcsolatosan kijelentette, hogy benyomása szerint a Szovjetunió vezetői a tárgyalásokat lehetővé tevő politikai légkör megőrzésére törekednek.

A szerdai találkozó az előző napihoz hasonlóan baráti és konstruktív légkörű volt. A Szovjetunió minisztertanácsának elnöke csütör-

Nyikolaj Tyihonov (balra) Bruno Kreisky osztrák kancellár (jobbra) társaságában. (Telefotó — AP — MTI — KS)

tőkön Mauthausenba, onnan pedig Linzbe utazik. A kormányfői megbeszélésekkel párhuzamosan megkezdődtek a küldöttségek tagjainak szakterületekre vonatkozó konkrét tárgyalásai is. Josef Staribacher osztrák kereskedelmi és ipari miniszter Nyikolaj Komarov szovjet külkereskedelmi miniszterhelyettesével a további együttműködés módjaitól folytatott eszmecserezt. Komarov az ülést köve-

tően megerősítette, hogy szovjet részről üdvözlőnek, ha Ausztria fokozottabb mértékben részt vállalna a nyugat-szibériai földgázkinés hasznosításában. A Nyugat-Európába irányuló szovjet földgázszállításokhoz Ausztria csőrendszereket bocsátania rendelkezésre. A nagy horderejű vállalkozás részleteinek megvitatására a felek szovjet-osztrák egyes bizottság felállítását javasolják.

Még egy elnökgyilkos-jelölt

Újabb elnökgyilkos-jelöltet ber csőre töltött 32-es kaliberű pisztollyal készült fel szállni egy New Yorkba induló buszra, amikor lecsap-

Richardson a vád szerint Reagan elnököt akarta meggyilkolni, de mivel számított rá, hogy a Hinckley által elkövetett merénylet után nem tud az elnök közelében férkőzni, beírta volna „más kiemelték” jobboldali személyiséggel”.

Kedden este Richardson ellen egy New York-i bíróság már vádat is emelt. Hinckleyvel ellentétben, akinek az amerikai náci-pártban viselt tagságáról hírek látottak napvilágot, Richardson ultrabalos megmondóslasokból készült rálni az elnökre. Szándékáról ugyanannak a Jodie Foster nevű fiatal színésznőnek a segítségével szereztek tudomást, akinek Reagan merénylője be akarta bizonyítani, hogy érdemes figyelmére.

A titkosszolgálat szóvivője szerint Richardson levelet küldött Fosternek. Ebben bevallotta, hogy tetszik neki a lány, ám mégis azzal felegette, hogy megöli — csakúgy, mint az Egyesült Államok elnökét.

Jodie Foster, aki a Tarisófor című filmben szerepelt, jelenleg a Yale egyetem diákja, a merénylet után elköltözött a diákszállóból, hogy elmeneküljön a rossz tréfák és a mániakusok elől. De ez sem segített: kedden is levelet kapott, amelyben valaki megfenyegette őt és az elnököt. Hasonló bejelentést kapott a rendőrség egy ismeretlen telefonálótól, aki azt állította, hogy bombát helyeztek el Jodie Foster szobájában.

A palesztin menekültek napja

Több mint egy évtizeddel ezelőtt nyilvánították április 9-ét a palesztin menekültek napjává. Az arab népekkel való szolidaritás nemzetközi konferenciája így kívánt emlékeztetni arra, hogy 1948-ban ezen a napon több száz embert öltek meg izraeli rohamosztagosok a Jeruzsálem melletti Deir Jászin arab faluban.

A palesztinok elűzése ott-honaikból már azután megkezdődött, hogy az ENSZ Palesztinát két önálló állammra osztotta fel. Tömeges menekülésük azonban csak 1948–49-ben kezdődött, amikor Izrael bekebelezte a tervezett palesztin állam egy részét. Sok százezeren azóta is menekülttáborokban várják sorsuk jobbra fordulását, együtt azokkal, akik 1967-ben, az újabb arab–izraeli háború következtében csatlakoztak külföldre kényszerült honfitársaikhoz.

A palesztin menekültek száma — a leszármazottakkal együtt — becslések szerint ma már 3,5–4 millió. Izrael által megszállt területeken, illetve arab országokban élnek (a legtöbben Jordániában és Libanonban). Harcuk végső célja az önálló állam megteremtése. A térség politikai eseményei, az amerikai indítással rendezési tervek megfeneklése újra és újra behozonyítják, hogy a közel-

keleti válság orvoslásának kulcsa: a palesztinok problémája. E kérdés megoldá-

sához pedig a menekültek ügye is elválaszthatatlanul hozzátartozik. (KS)

A több tucat palesztin menekülttábor egyike

Magyarországra érkezett Kubaszov űrhajós

Április 12-én lesz húsz éve annak, hogy Jurij Gagarin szovjet űrhajós végrehajtotta a történelem első űrutazását. Hazánkban országsszerte megemlékeznek e kiemelt jelentőségű esemény évfordulójáról.

A Magyar Tudományos Akadémia Interkozmosz Tanácsa és a Magyar–Szovjet Baráti Társaság az évforduló tiszteletére pénteken az Akadémian ünnepséget rendez, amelyen megemlékeznek Gagarin űrrepülésének jelentőségéről, az űrhajózás két évtizedének eredményeiről, valamint hazánkban az Interkozmosz-programban való részvételéről.

Az évforduló alkalmából szerdán szovjet küldöttség érkezett hazánkba, élén Valerij Kubaszov űrhajóossal, aki a Szojuz–36 fedélzetén

Farkas Bertalannal együtt végrehajtotta az első szovjet–magyar közös űrrepülést. Itt-tartózkodása során részt vesz az évforduló alkalmából rendezendő ünnepségeken. Ezenkívül a Szovjet Kultúra és Tudomány Házában találkozik a budapesti vállalatok képviselőivel, a Tudományos Akadémian pedig az Interkozmosz-program végrehajtásában részt vevő magyar szakemberekkel.

A Kubaszov vezette szovjet küldöttség szerdán utazott baráti találkozóhoz vett részt az MSZBT székházában. Az eszmecsere — amelyen ott volt Farkas Bertalan űrhajós alezredes és Magyarai Béla őrnagy, kiképzett űrhajós is — Bíró Gyula, a Magyar–Szovjet Baráti Társaság főtitkára köszöntötte a vendégeket. (MTI)

Hazaérkezett Latin-Amerikából parlamenti küldöttségünk

Szerdán hazaérkezett Budapestre a magyar országgyűlés küldöttsége, amely Péter János alelnök vezetésével hivatalos látogatást tett Latin-Amerikában: a Kolumbiai Köztársaságban, a Venezuelai Köztársaságban, a Panamai Köztársaságban, a Nicaraguai Köztársaságban, a Mexikói

Egyesült Államokban és a Kubai Köztársaságban, az ottani parlamentek meghívására. A delegációt a Feriegyi repülőtéren Apró Antal, az országgyűlés elnöke fogadta. Jelen volt az érintett országok magyarországi diplomáciai képviselőinek több vezetője. (MTI)

A jól szervezett anyagellátás segítheti a vízművek munkáját Országos konferencia Debrecenben

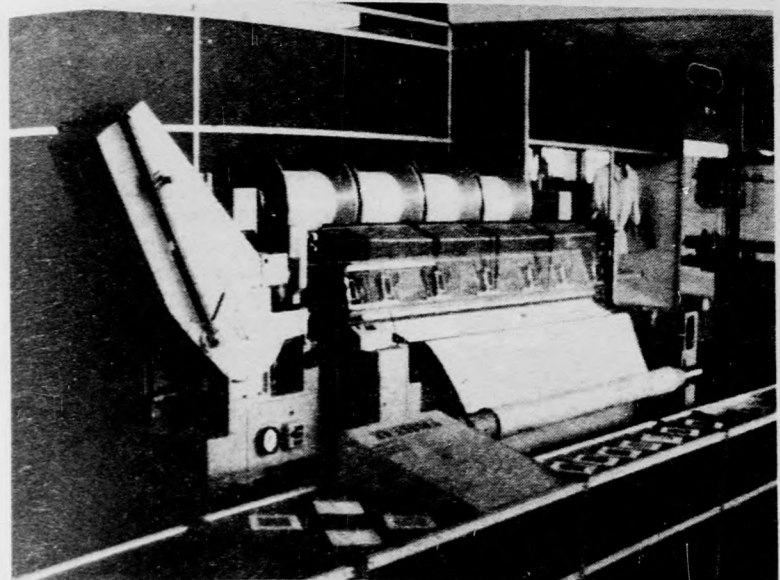
Április 8-án délután kezdődött a Debreceni Vízmű- és Gyógyfürdő Vállalat nagyteremben az a másfél napos konferencia, mely az ország gyártó és készletező, illetve vízmű vállalatainak jobb összehangolását szolgálja.

Az anyagellátás a vízellátásban is gondot jelenthet, ha nem folyamatos, ha az adott vízmű vállalat raktárában nincsenek ott a cserélendő anyagok. Ugyanakkor a felesleges raktárkészletek nem segítik a hatékonyabb munkát. A beszerzési átfutás, az az idő, amíg a szükséges anyagok, alkatrészek a vállalat dolgozói kezébe jutnak, a legtöbb esetben hosszú; viszont az ivóvíztermelés biztonságát minden körülmények között fenn kell tartani.

Az ilyen problémák megoldását segíti elő a jelenlegi országos konferencia is, melynek során műszaki és gazdasági szakemberek, a termelő-előállító vállalatok felelős vezetői kölcsönösen egyeztetik véleményüket. Megkereshetik azokat a kritikus pontokat, amelyek fennakadásokat okoznak az anyagellátásban.

Az anyagellátási gondok megoldásának fontosságát jelzi az a tény, hogy például a Debreceni Vízmű- és Gyógyfürdő Vállalat napi ivóvíztermelése százezer köbméter, és Debrecen lakosainak 89,5 százaléka kap vezetékcsatlakozást.

A szakemberek a tanácskozást április 9-én, csütörtökön folytatják.

Egy NDK-beli szövőgép a textilipari berendezések gazdag választékából

A Veszprémi MEZŐGÉP Vállalat termékeinek egyike, a Robi-150 kerttraktor

Műszerek a mezőgazdaságban

Miben segít az állami gazdaságok szakszolgálati állomása?

Mezőgazdaságunk eredményeit világszerte számon tartjuk, az utóbbi tíz-tizenöt évben tapasztalt fejlődés figyelmet keltett az igazán magas színvonalú mezőgazdasággal rendelkező országokban is.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy a termelőszövetkezetekben, állami gazdaságokban már nincs mit tenni, nincs javítanivaló. A legsúlyosabb gondok közé tartozik egyebek között a termelés költségeinek növekedése, a mezőgazdaságban használatos szerek, anyagok árának rohamos emelkedése.

Mit lehet tenni azért, hogy a mérleg kedvező maradjon, a kiadások ne haladják túl a bevételek összegét? A recept egyszerűnek látszik: újabb, gazdaságos, takarékos technológiákat kell bevezetni. A megvalósítás azonban nem mindig egyszerű, gyakran hiányzik a megfelelő, speciális szakképzés, az új módszerhez szükséges technikai felszereltség.

Nemrégiben mondta egy előadás közben az Agrárgazdasági Kutatóintézet igazgatója: a legsürgősebb feladatok közé tartozik a műszerek megfontosítása a mezőgazdasági termelésben. Egy példa az elmondottak érzékeltetésére. A műtrágya drága, de nélkülözhetetlen szer. Ha megfontolatlanul takarékoskodnak vele, több kár keletkezik, mint haszon. Ugyanakkor mérések bizonyítják, hogy nagyon gyakran a kelletnél több kerül a földekre, ráadásul nem mindig a megfelelő összetételben. A bizonytalanságot — és vele együtt a pazarlást — a műszerek használatának hiánya okozza.

Debrecenben több mint tíz esztendeje, 1968 óta működik a Hajdú-Bihar megyei állami gazdaságok szakszolgálati állomása, amely éppen az imént — bár kissé egyszerű-

sítve — jelzett problémák megoldását szolgálja. Idezzünk a társasági szerződésből: „A szerződő felek gazdasági erőiket egyesítik, hogy ezáltal magas szintű, állandó szaktanácsadásban részesülhessenek, és olyan szakmai szolgáltatásokhoz jussanak, amelyek a termelési szint folyamatos emeléséhez szükségesek, de gazdaságosan külön-külön nem oldhatók meg.”

Miből áll az állomás munkája?

A legfontosabb szolgáltatásokat a laboratórium nyújtja. A talaj összetételének, valamint a növények részeinek laboratóriumi vizsgálata nyomán szaktanácsot adnak a műtrágyázáshoz. Növényanalízis alapján a különböző makro- és mikroelemek által okozott betegségek megelőzésére mondanak javaslatokat; az állattenyésztésben használt takarmányok vizsgálata után takarmányozási tanácsokat kaphatnak a taggazdászok — hogy csak néhányat említsünk. A laboratóriumban alkalom nyílik a megtermelt állati és növényi termékek (a tejfőtől a cukorrépáig a bortól a libatollig) minőségének vizsgálatára is. A szakszolgálati állomás gépszervizcsoportja pedig az állattenyésztésben használatos berendezések szakszerű műszaki karbantartását és javítását végzi.

A megye állami gazdaságainak szakszolgálati állomása természetesen elsősorban az öt létrehozó, fenntartó mezőgazdasági üzemek igényeit hivatott kielégíteni. De vállalkoznak külső megrendelők által kért munkák elvégzésére is.

Az állomás munkájával tevékenyen részt vállal abból a folyamatból, amely a mezőgazdaságunk további korszerűsítését segíti.

g. l.

Négy szakma seregszemléje

AGROMASEXPO, LIMEXPO, HUNGAROPLAST, SECUREX

Aki április 7-e és 12-e között látogatja meg a budapesti vásárváros pavilonjait, egyúttal négy szakterület bemutatkozását tekintheti meg. A mezőgazdasági és élelmiszeripari gépeken és műszereken kívül megtalálja a nemzetközi műanyagipari kiállítását, a könnyűipari gépek kiállítását, valamint a nemzetközi munkavédelmi kiállítását.

Újdonságok Debrecenből

A bemutatók közül egyiket sem illik a többi elé helyezni, mégsem véletlen, hogy az Agromasexpoval kezdjük a sort. A hazai mezőgazdaság nemzetközi tekintélyre tett szert, s ez még a gépek felvonultatása kapcsán is érzékelhető: azon túl, hogy az Agromasexpót évek óta jegyzik a vásárok nemzetközi szövetségének listáján, abból is, hogy tizenkét ország kiállítóit tartották fontosnak termékeik magyarországi bemutatását. Közülük olyan mezőgazdasági bizonyos ágának magas színvonaláról közismert országok, mint például Ausztria, Dánia, Franciaország, Hollandia vagy Svájc.

A legnagyobb hazai kiállító, a MEZŐGÉP Trószttal való találkozás a bemutatón szereplő száz gépe, berendezése közül negyven új típus vagy a régebbi továbbfejlesztett változata. Újdonságnak számít a pneumatikus, műtrágyaszóró gép, amely a trószttal debreceni vállalatnak terméke csakúgy, mint a már jól ismert Kertitox továbbfejlesztett változata, valamint az ugyancsak új, most már saját erőből helyváltoztatásra képes csavárzógép, a Mobitox Ciklomat.

Az Agromasexpo látogatói élelmiszeripari gépeket, valamint a mezőgazdasági gépek különböző területein használatos műszereket is tanulmányozhatnak. A hazai kiállító ezúttal mégis két, a mezőgazdasági gépek családjába tartozó berendezésre, készülékcsaládra hívjuk fel a figyelmet.

Változatlanul sok szerep jut a kisgazdaságok szerepéről, s a véleményem szerint csaknem mindig megemlíti a munkát segítő kisgépek hiányát is. Nos, a kiállításon látható a MEZŐGÉP veszprémi üzemében francia együttműködés keretében gyártott Robi kerttraktorcsalád, amely a tömeges igények kielégítésére készült.

A cukorrépa-termeléssel foglalkozó gazdaságok szakemberei minden bizonnyal érdeklődéssel tanulmányozzák a Szekszárdi MEZŐGÉP Vállalat által most először bemutatott RTR-602 típusú önjáró cukorrépa-betakarító gépet. Azt mondják, a berendezés felveszi a versenyt a hasonló célt szolgáló nyugati típusokkal. Remélhetően, hogy megoldódik a

A Hungaroplast immár tizedik alkalommal jelentkezik s elmondható, hogy a bemutató színvonalát számottevően emelkedett az elmúlt évek során. Míg kezdetben a műanyagipar egy részterülete vonult fel a szakmai közönség elé, mára a kiállítás igazán seregszemlévé nőtt. Az ötvennégy hazai cég között megtaláljuk a honi óriásokat — Borsodi Vegyi Kombinat, Tiszai Vegyi Kombinat, Észak-magyarországi Vegyi Művek — csakúgy, mint a műanyag-feldolgozással foglalkozó kis szövetkezeteket. Az ötvenhat külföldi stand közül a szakemberek bizonyára megkülönböztetett figyelmet fordítanak azokra, amelyeket a jól ismert nevek fémjelznek: BASF, Bayer, Hoechst, Dow Chemical.

A kiállítás azon túl, hogy alkalmat ad az esetleges üzleti tárgyalásokra, a kapcsolatok felvételére; az összehasonlítást, a megmérést is szolgálja. Egymás mellett látva a hazai termékeket és a fejlett országok műanyagiparának produktumait, jól lemérhető: hol tart ma az egyébként hatalmas fejlődést megért hazai műanyagipar?

Számítógép vezérelt szövőautómaták — némi magyarosítás után így hangzik az ötödik nemzetközi könnyűipari gépkiallítás jelmonda-

répatermesztők gondja, s hamarosan megfizethető áron juthatnak a kiszolgált Herriau-kat felváltó gépsorokhoz?

A külföldi kiállítók kínálatának felsorolása túl hosszú lenne. A kis kerttraktoroktól a betakarító gépsorokig a mezőgazdasági gépek, kiegészítő berendezések széles választékát tekinthetik meg a látogatók a külföldi bemutatókon, s többek között olyan márkákkal találkozhatnak, mint például a Claas, a Hesston, a Briban, vagy éppen az IHC. Az sem nagy baj, hogy az említett cégek elsősorban a hazai vállalatok kooperáló partnereiként vannak jelen.

témában rendezett bemutatóktól, hogy míg ott általában csak az egyéni védőeszközök ismertetésére, népszerűsítésére fordítanak gondot, addig a budapesti kiállítás rendezői a tömeges védőeszközök, védőberendezések és technológiák bemutatására is vállalkoznak.

A kiállítás elsőrendű feladata: lehetőséget biztosítani a munkavédelmi szakemberek számára, hogy megismerkedjenek a külföldön gyártott, használt, valóban korszerű, a jövőben esetleg hazánkban is bevezethető védőfelszerelésekkel. A kereskedelmi szer-vek is élhetnek az alkalommal; a helyszíni tárgyalásokkal megalapozhatják a magyar dolgozók egy-egy csoportjának kényelmesebb, biztonságosabb munkavégzését.

A budapesti vásárközpont négy tavaszi szakkiallítása április 12-ig naponta 9-től 17 óráig várja a látogatókat.

G. L.

Újult erővel folyik a verseny

Magas a mérce az ipari szövetkezetekben is

A KISZÖV elnöksége márciusban megtárgyalta és értékelte a megye ipari szövetkezeiben folyó szocialista munkaverseny helyzetét.

Az elmúlt két évben az ipari szövetkezetek termelési, gazdasági eredményeinek egyik legfőbb erőforrása a kongresszusi és felszabályozási munkaverseny volt.

Az elnökség elé került jelentésben megfogalmazták, hogy az ipari szövetkezetek feladatait az elkövetkező években az MSZMP XII. kongresszusa és a VI. ötéves terv által megjelölt gazdaságpolitikai célok határozzák meg.

A középtávú terv öt évre szólóan megfogalmazza azokat a legfontosabb tennivalókat, amelyeket az ipari szövetkezeteknek végre kell hajtaniuk. Ennek érdekében

a munkaverseny folytatódik, hiszen a megnövekedett feladatok és követelmények, az új szabályozó rendszerből adódó változások nélkülözhetetlenné teszik a munkaversenyben rejlő erők eddigieknél jobb felhasználását a gazdasági és mozgalmi célok megvalósítására.

A megye 44 ipari és háziipari szövetkezetének dolgozó kollektívái — elsősorban a szocialista brigádok — bejelentették csatlakozásukat a munkaverseny 1981. évi folytatására, és vállalták az ipari szövetkezetek VIII. kongresszusa tiszteletére, az 1981. évi szövetkezeti tervek maradéktalan teljesítésére. A munkaverseny célját és konkrét feladatait munkahelyi tanácskozásokon és brigádtérkeztetéseken határozták meg.

hatékonyabbá fokozásával, jobb munka- és üzemszervezéssel kívánják elérni. Központi helyet kapott a felajánlásokban a munka szerveztségének javítása, a termelőkapacitások, a munkaidő jobb kihasználása.

Több szövetkezetben vállalták, hogy a minőség javításával csökkentik a selejt termékek, a garanciális javítások számát, illetve, hogy a garanciális javításokat munkaidőn túl végzik el. Az anyag- és energiatakarékosági intézkedési tervben megfogalmazott feladatok értelmében néhol úgy vállalták az anyaggal való takarékoskosságot, hogy a hasznos hulladékot a termék céljára fordítják, illetve értékesítik. Célok tűzték ki azt is, hogy az importanyagok felhasználását fokozottabban ellenőrzik, és keresik annak lehetőségét, hogy milyen beföldi anyaggal tudnák helyettesíteni. Szinte valamennyi szövetkezetben vállalták tettek az anyagnormák szigorú betartására, az elfekvő készletek felülvizsgálatára és mielőbbi értékesítésére. A szocialista brigádok egy jelentős része bekapcsolódott az „Egy brigád — egy újítás” mozgalomba, ezzel is törekedve a hatékonyság növelésére, a belső tartalékok feltárására.

60 ezer óra társadalmi munka

A megye szövetkezeiben a szocialista és munkabrigádok mintegy 60 ezer órányi társadalmi munkát ajánlottak fel, részben kommunista munkásokban, bérüket elsősorban gyermekintézmények fejlesztésére fordítva. Nyolc szövetkezetben a szocialista brigádok kommunista munkások nyomán járó bérüket a községben, illetve a városban élő rokkantak megsegítésére ajánlották fel.

Két debreceni szövetkezet dolgozó, szocialista brigádjai szerződésben vállalták többek közt bölcsőde, óvoda, szocialis otthon patronálását. A munkaverseny helyzetét

értékelve az elnökség megállapította, hogy a megye ipari szövetkezeti mozgalomának fejlődése, gazdasági megerősödése az elmúlt években nagyrészt annak is volt köszönhető, hogy a munkaversenyben részt vevő kollektívák, szocialista brigádok tartalmasabb vállalkozásokat tettek a szövetkezeti tervek teljesítése érdekében. A megye ipari szövetkezeiben a szocialista munkaverseny jó úton halad, s a VIII. kongresszus tiszteletére tett vállalkozások biztosították jelennek az 1981. évi feladatok sikeres végrehajtásához.

G. I.

A KEMIKÁL az építkezőknek kínálja termékeit — ezúttal a Limexpo keretében

ELÍTÉLT TIZENÉVESEK

és lakói

Hazánkban jelenleg tizenkilencezren töltik szabadságvesztésüket — a bűncselekmény súlyosságától és az elkövetés szándékától függően — fogházban, börtönben vagy fegyházban. Evente hat-hétez fiatalok kerül szembe a törvénnyel. A 14—18 éves korúak Tökölre, a fiatalok büntetés-végrehajtási intézetébe kerülnek.

AZ INTÉZET

Több méter magas dróthálóból, betonkerítéssel, őrtornyokkal és rácsok kapukkal szegett terület Tököl határában. Kémor külseje csak sejteti, a bejárat fölött feketéllő felirat (Fiatalok Börtöne és Fogháza) pedig elárulja rendeltetését. Belső útján időnként sötét egyenruhában, rendezett sorokban, egyszerre vonulnak végig az elítéltek. Fegyelem, szigor, zártság. A fogházak átlagosan 12—14, a börtönök 12—24 hónapot töltenek el itt. Szabadságvesztésük ideje egyhangúan ismétlődő, feszes napirend szerint zajlik. Kéthetente beszélőre mehetnek; akkor lesütött szemmel kerül hozzá tartozóik kérdő pillantásait.

Az intézet valaha húszárkoltanya volt, lovardákkal, istállókkal. A betonutak keresztelődésében álló táblák most körletek, iskola, nyomda, kórház, tmk- és betonteleg meglétét hirdetik.

1963 óta működik itt a Fiatalok Börtöne és Fogháza. Hogy a lehetőségekhez képest mennyire korszerű és kulturált körülmények között, azt elárulja a Tökölről szabadulók között hallható elnevezés, a „sittes Hilton” is...

Az elítéltekkel szemben — 1979-ben a büntetés-végrehajtás szabályozó törvényerejű rendelet is kimondta ezt — csak az ítéletben és a jogszabályokban meghatározott joghátrányok alkalmazhatók. Tököl nem ad priuszt — megkönnyítve ezzel a tisztes élet újrakezdését —, és az intézet fontos feladatának tartja az elítéltek munkára nevelését. Azok a fiatalok, akik időkerülésük előtt 25—30 munkahelyet is végigvándoroltak egy-két év alatt, itt megtanulnak dolgozni. A nyomdai részlegben hetilapokat fűznek három műszakban, a betonüzemben kislakásépítéshez használatos termékeket készítenek. Dolgoznak Tököl ideiglenes lakói közül a Csepel Autógyárban is, ahol havi keresetük mellé szakmunkás-bizonyítványt szereshetnek. Hegesztőtanfolyam, kötelező általános iskola és sportfoglalkozás: a börtönélet hasznos és humanus velejárói.

A PARANCSNOK

— Húsz éve vagyok „masz-szer” — mondja Kardos Gyula ezredes, az intézet parancsnoka. — Az én munkám igazai sikere — folytatja egy furcsa paradoxonnal — az lenne, ha munkanélkülivé válnék. De ettől sajnos egyelőre nem kell tartanom, mert bár törvényes rendben élünk, és jó a közbiztonság: törvénytiszták, bűnözők mindig akadnak. Sajnos a fiatalok között is.

Megdöbbenek az intézetiek bűnlajstromának súlyosságán: gyilkosság, emberölési kísérlet, hatóság elleni erőszak, rablás, garázdaság, erőszakos nemi közölés egyaránt fellelhető rajta. Az elkövetők tetteinek 65—70 százaléka erőszakos cselekmény.

Fiatalokkal azért szeretek mégis foglalkozni, mert az ő esetükben több esély, remény van arra, hogy a kiszabadulás után jó útra térnek. De a legtöbb bajunk éppen az utógondozással van. Hiába adjuk mi vissza az elítélteket szakmával a kezükben, pallérozottabban és erősebb jellemmel a társadalomnak, ha megint ugyanabba a környezetbe kerülnek vissza. Hogy mást ne mondjak: az érintett családok kilencven százaléka alkoholisták, és negyvenhárom százalékuknál nem az itt ülő gyerek az első „sittes”. A három éve megjelent utógondozási törvény a bíróság kezébe tette a pártfogói felügyelet dolgát. A gyámhatóság a tanácsokhoz tartozik, az ifjúságvédelmiek a rendőrségen dolgoznak. Nem tudom, egymással mennyire állnak kapcsolatban... A kiszabadultak sorsáról alig tudunk valamit. Hozzáik csak hat százalékuk kerül vissza, de százuk közül legalább negyven folytatja a korábbi életformát.

AZ ELÍTÉLTEK

Negyven százalékukat a nagyvárosi élet „termeli ki”, további jelentős hányaduk Szabolcs-Szatmárból és Zala-ból kerül rács mögé. A fiúk fele, a lányok 75 százaléka cigány. Alacsony műveltségi szinttel, elképesztő tájékozatlansággal: Haza írott leveleikben egymásba fonódó betűsor minden mondanó-juk. Íráskor a nagybetű, tisztálkodáskor a fogkefe, evés-kor a villa ismeretlen számukra...

R. József 1960-ban született Pocsajban. A sógorával verekedett össze — emberölési kísérletért négy évet kapott. A 18 éves N. Gyula lopáson vésztett rajta Hajdúhadházon, létavértési társára ugyanezért szabtak ki szabadságvesztést.

Más hajdú-bihari fiatalok is találók: egy kvarcórát és tizenöt forintot rabolt — két évért.

Tettük felelevenítésekor nem működik élesen az emlékezetük, annál inkább tudják szabadulásuk időpontját: — Aki jó magaviseletet tanúsít, annak elengedik a büntetés egy részét. Egy év-ből három hónapot. Nekem: négy évből tizenkettőt.

— Nem maradok Pestén. Itt keveredtem rossz társaságba. Az intézet több helyre írt levelet, úgy néz ki, hogy Debrecenben fölvesznek a vasúthoz.

Látván, hogy nincs több kérdésem, a fiatalember újra a géphez fordul. Százötvenen dolgoznak az intézet nyomdájában; a Fülös, a Magyarország, a Ludas Matyi és a Rakéta regényűjség össze-fűzött számai kerülnek ki a kezük alól. Vajon beleolvannak-e néha?

A NEVELŐTISZT

Szekér Károly hadnagy váll-lapján a fényes csillag arólánc, hogy viselőjét nemrégiben avatták tisztá. A BM tiszthelyettesi iskoláján tanult, majd népművelés-

„Kire gondolsz legelőbbet?” — „A szüleimre...”

pedagógia szakon szerzett diplomát. Nyolc zárka tartozik hozzá, tíz-tíz fövel.

Amint végigvezet körzetén, az oktatóterem falán fekete betűs sorokat pillantok meg: „Kulturálatlan emberek vagyunk... Azért van szükség a tudásra, hogy a saját életünkön javítsunk...”

Ezt az összefüggéséből nyilvánvalóan kiszakított Lenin-idezetet nem ismertem — vallom be. — Egyébként az olvasásról töprengtem.

— Nyolcezer kötetes könyvtárunk van, igyekszünk oda-szoktatni az elítélteket. Értelmi szintjükkel magyarázható, hogy elsősorban meséskönyveket, ifjúsági regényeket kölcsönöznek, de néhányan ugyanazokat a munkákat veszik ki, mint a kinti fiatalok. — Kölcsönzik vagy el is olvassák?

— Felmérésünk van arról, hogy negyven százalékuk olvas. Tudok persze olyan elítélteket is, aki a könyveket nehezképpen használja: az otthonról kapott leveleket simítja vele...

Indulni készülök éppen, amikor az egyik zárka ajtajából valami visszarántja a tekintemet. Az emeleti ágy alá járja illesztett cipőtartó az, lábbeli helyett most ugyanis könyvet tart benne az egyik tizenéves. Szemmagasságban éppen a vaskos Dosztojevskij-kötet címe: *Bűn és bűnhődés*.

Nehezék ez is?

Juhani Nagy János (Fotó: Gál Imre)

„Nagy a fluktuáció: egy év alatt hetven százalékuk kicserélődik”

Megjelent a Magánlakás-építők Magazinja

A Magánlakásépítők Magazinjának idei első számában dr. Villányi Miklós pénzügy-miniszter-helyettes tájékoztató a lakásépítés pénzügyi feltételeinek módosításáról.

Olvashatunk a félkészház-akció újabb lehetőségeiről: hogyan lehet 7—7600 forintból (négyzetméterenként) családi házat építeni.

A TÜZEP kereskedelmi igazgatója arról nyilatkozik, hogy az anyagbiztosítási szerződés biztonságát nyújt, de nem jelent vásárlási kötelezettséget; új vevőszolgálat nyílik.

Választ kaphatnak az érdeklődők arra, hogy ki jogosult magántervezésre, milyen legyen a családi ház kertje, mi kell tudni a korszerű fűtésről.

Szövetkezeti betonüzem Polgáron

Eredményes, hasznos tevékenységet fejt ki a lakosság, közületek szolgálatában a polgári AFESZ betonüzeme. Az itt tevékenykedők 1980-ban 62 ezer négyzetméter színes mozaiklapot, 19 ezer 500 különböző méretű talpas átereszcsövet, 260 ezer beton járdalapot, 60 ezer útszegélykővet, továbbá 26 ezer koromszakajtót készítek építési, felújítási és egyéb célokra.

A múlt évi termelési érték meghaladta a 15 millió forintot. 4,1 százalékkal sikerült az 1980. évi tervet teljesíteni.

A jó eredmények elérésében nagy szerepe van a szocialista brigádmozgalomnak. A verseny tényleges értékét jelzi, hogy már a betonüzem három munkaközössége nyerte el a kiváló brigád címet.

A dolgozók az újítómozgalom fellendítését is szívügyüknek tekintik. Évenként 10—12 újítástuk van. Az újítások legelőbbje az energiatakarékosságot, a minőség javítását és a termelékenység növelését segíti.

Az idei évben a polgáriak a termelés további 2,6 százalékos növelését tűzték ki célul. A legelőbb figyelem azonban az idén a minőség javítására irányul. Új termékként az idén csatornák lefedésére alkalmas beton-elemek is készülnek.

Az elkészült termékek zömét a polgáriak Hajdú, Szabolcs, Borsod és Békés megye több mint 50 TÜZEP-telére szállítják.

Veterán autók és motorok találkozója

A Kölcsely Művelődési Központ a hagyományos hortobágyi hídi vásár és a debreceni virágkarnevál programjához kapcsolódóan augusztus 20—22. között megrendezi a veterán autók és motorok I. debreceni találkozóját. A háromnapos programban műszaki fórum, ügyességi verseny, járműszépségszerzés és Hortobágy rally is szerepelni fog. A versenyek győztesei közül díjazják majd a legjobb műszaki állapotú és a legszebb járműveket is.

A találkozón részt vehet minden olyan magyar és külföldi jármű tulajdonosa, aki a találkozóra a megadott határidőn belül, vagyis 1981. május 31-ig jelentkezik a Kölcsely Művelődési Központ címére. Őt kategóriában értékelik a versenyen részt vevő-

ket. Az antik és veterán kategóriába az 1918-ig, a vintage kategóriába az 1930-ig, a klasszikus osztályba az 1945-ig, a ritka és érdekes gépkocsik közé pedig az 1955-ig forgalomba került gépkocsik nevezhetnek. Emellett a motorkerékpárok részére is versenyt rendeznek. A találkozón természetesen versenyen kívül is részt vehet bármilyen 1955 előtti gépjármű. Nevezési és részvételi díj nincs. A jelentkezők lapjainkon neveznek meg a járműgártnmányát, típusát, gyártási évét, löketterfogatót és teljesítményét.

A Kölcsely Művelődési Központ (4026 Debrecen, Hunyadi utca 1—3. szám) rendezésére a május 31-ig jelentkezőket később értesíti nevezésük elfogadásáról és a további tudnivalókról.

Kertbarátoknak

Szőlőmetszési bemutató

A napokban a Mathiasz kertbarátkör több mint 40 tagja jelent meg azon a szőlőmetszési bemutatón, amelyet dr. Géczy László adjunktus tartott Poór Antal kertbarátköri elnök kertjében, ahol közel 20 szőlőfajta található. A kert gazdája a tökéletes metszési módok közül a két-szintes Thomery-lugast részesíti előnyben. Az előadó elmondta, hogy ezzel a metszési móddal bő termés érhető el, mivel a lugassorokban a termőfelület több mint két méter magasságú. Ilyen művelési módnál a sorokat 2—2,5 méterre, a sorban a tökéket pedig 1—1,2 méterre kell ültetni.

Az első szintet a talajtól 60 centiméterre, a második pedig 150 centiméterre kell kialakítani. Erős, 5 milliméter átmérőjű lugastartó huzalokra és minden tökéhez törzstámasztó karóra van szükség, mert karó nélkül a töké „megrogyan”, és keveset terem.

A kartartó huzalok felett 50 centiméterre 2,8 milliméter átmérőjű páros huzalokat kell kialakítani a hajtások „beigazítására”, tartására és a kötözési munkák csökkentésére. A huzalok tartására fa-, fém- vagy

betonoszlop egyaránt megfelel.

A metszést mindenkor a lugaskar végénél kell kezdeni, a kar új vesszővel történő meghosszabbításával, majd a karon 20—25 centiméterre kell meghagyni a kétrügyes világos csapokat, vagy hosszú 4—6 rügyes csapokat olyan fajtáknál, amelyeknél a vesszőn levő alsó rügyek terméketlenek. (Afuz, Ali, szürkebarát, rajnai rizling stb.), vagy amelyek csak hosszúcsapos metszéssel adnak kielégítő termést (szasza, leányka, medok, tramini).

Az előadó a továbbiakban ismertette a bakművelésű szőlő metszését és az egyes fajták metszésigényét. A metszést itt a szükségte-len, letermett részek eltávolításával kell kezdeni. Az idősebb tökécskéket csontmentesíteni kell, ezzel a töké élettartama meghosszabbítható. Idősebb részek levágásakor mindig csont nélküli sebeket hagyjunk, mert ezt a kallusz körül tudja „ölelni”, befornni.

A kertbarátok még számos kérdésben kaphattak információt a szakszerű metszéshez.

(Fotó: Kőszeghy György)

TÁVOLBALÁTÁS

Felkerestem neves tudósunkat, dr. Lepsényi Jenőt, a távolbalátási tudományok doktorát, s néhány, az emberekre olyannyira foglalkoztató kérdést intéztem hozzá. Hogyan s miként is lesz a távoli jövőben.

— Sok problémát okoz az iskolákban a tanulók tudásának a mérlegelése, osztályozása. Ez hogyan fogják végezni a távoli jövőben?

— Teljesen kiküszöböljük a protekciót. Önműködő automata gépek osztályozzák majd a tanulókat, amelyek pontosan kimutatják még azt is, hogy egy-egy tanuló általános és milyen felkészültsége van a diáknak.

— Földünk lakosságát egyre inkább foglalkoztatja, hogy lehetne kiegyenlítő-különleges készítményű

hajtóanyagokat is, amelyek szükségessé hozzák, hogy a holdrakéta eljusson rendeltetési helyére. Jelenleg ennek a hajtóanyagnak a kísérletezése folyik.

— Szabad lenne feltennem egy kérdést mostani életünkkel kapcsolatban is? — Tessék.

— Nincs olyan intézmény, ahol ne elégedetlenkednének az emberek a prémium elosztása miatt. Mi a véleménye önnek, hogyan lehet ezen a problémán segíteni? Olyan igazságos premizálási rendszert kidolgozni, hogy mindenki elégedett legyen?

— Fogalmam sincs, kérem. Kérdezzen valami könnyebbet...

Farkas Kálmán

Diszk

HO

„A fiatalok szóra-gya természetes iglyet az életkorra jeállósodási, elkülörekvések éppúgy m-nak, mint a partne-kollektív, korosztálygyüttlét és a kikk-pihenés szükséglet-vagy a tanulás s-kai megterhelése idézet a KISZ Köz-zottsága az ifjúsá-gtatásának időszer-ről, a fejlesztés leh-a szövetség feladat-fogalmazott állás-való. E témához k-beszélgeltünk Hars-lóval, a KISZ KB-osztályának helyet-jével.

— Mi tette s-hogy az ifjúsági sz-szórakozás formá-kozzon?

— A szabad idő-se. Az, hogy a csal-az egziszcenciateres-ja mellett is él-éven aluliakban a-lódás igénye, s ho-javarást zenéhez-portos elfoglaltsá-g. Ezt a hatvanas éve-a beatmozgalom-meg. A hetvenes é-a zenében új írár-lentkeztek, az egyse-no „popkultúra” megoszlott... A va-más szokások hat-egyben nem kü-l-va-lamikor nagy á-lentő beattól, ez meg-befolyás. Nos, lalkozunk most a d-könnyűzene-koncer-lehetőségeivel, a-ték megújuló igény.

— A beatnemzed-botra támaszkod-mondják, jelezvén-a hajdani „üttörök-tinédzerek. Hány-koncertek, diszkok-gatói?

— Az utóbbi év-az ifjúság társadal-tében történt válto-vektében a gyer-érik ifjúság, és tova-fiatal. A beatnemz-jai is azok. A gyere-évesen lesznek zen-góvá. Kétségtelen-és a náluk valamik-bek már több idő-t-szórakozásra, mifelnőtt generáció, d-jelenti azt, hogy m-

Belga é

Az Egészségügyi Szakszervezete kö-zetőségének meghí-zánkban vendég-belgiumi MEIDOO-együttes. A Debrec-látogató kórus apr-csütörtökön este-koncertet ad a Li-Zeneművészeti hangversenyterme-

Nagy Sándor

A debreceni kö-Nagy Sándor Zoltá-vész mutatja be a-dományi Egyetem-a nagy sikerű He-Emma-kiállítás kö-művész 1965-ben v-Képzőművészeti 1968-tól 1971-ig-ösztöndíjas volt. Ő-állításokkal szerep-között a Műcsarnk-Fiatal Művészek-és a Helikon C-

Pályázat fi

A Magyar Tu-Akadémia atom-intézet pályázatot-közoktatásban vag-lődésügyi igazgató-s dolgozó tanárok rés-mai fejlődésük elő-Az ATOMKI kutat-ba bekapcsolódó tar-tett szerződéses

ELÍTÉLT
TIZENÉVESEK

és lakói

Hazánkban jelenleg tizenkilencvenen töltik szabadságvesztésüket — a bűncselekmény súlyosságától és az elkövetés szándékától függően — fogházban, börtönben vagy fegyházban. Évente hat-hétezer fiatalkorú kerül szembe a törvénnyel. A 14—18 éves korúak Tökölre, a fiatalkorúak büntetés-végrehajtási intézetébe kerülnek.

AZ INTÉZET

Több méter magas dróthálóval, betonkerítéssel, őrtornyokkal és rácsos kapukkal szegett terület Tököl határában. Komor külseje csak sejteti, a bejárat fölött fekete-téllő felirat (Fiatalkorúak Börtöne és Fogháza) pedig elárulja rendeltetését. Belső útjain időnként sötét egyenruhában, rendezett sorokban, egyszerre vonulnak végig az elítéltek. Fegyelem, szigor, zártság. A fogházak átlagosan 12—14, a börtönök 12—24 hónapot töltenek el itt. Szabadságvesztésük ideje egyhangúan ismétlődő, feszes napirend szerint zajlik. Kéthetente beszélőre mehetnek; akkor lesütött szemmel kerülük hozzátartozóik kérdő pillantását.

Az intézet valaha huszárlaktanya volt, lovardákkal, istállókkal. A betonutak kezesztődésében álló táblák most körletek, iskola, nyomda, kórház, tmk- és bentonlel megletét hirdetik.

1963 óta működik itt a Fiatalkorúak Börtöne és Fogháza. Hogy a lehetőségekhez képest mennyire korszerű és kulturált körülmények között, azt elárulja a Tökölről szabadulók között hallható elnevezés, a „sittes Hilton” is...

Az elítéltekkel szemben — 1979-ben a büntetés-végrehajtást szabályozó törvényerejű rendelet is kimondta ezt — csak az ítéletben és a jogszabályokban meghatározott joghátrányok alkalmazhatók. Tököl nem ad priuszt — megkönyvitve ezzel a tisztes élet újrakezdését —, és az intézet fontos feladatának tartja az elítéltek munkára nevelését. Azok a fiatalok, akik idekerülése előtt 25—30 munkahelyet is végigvándoroltak egy-két év alatt, itt megtanulnak dolgozni. A nyomdai részlegben hetilapokat fűznek három műszakban, a betonüzemben kislakásépítéshez használatos termékeket készítenek. Dolgoznak Tököl ideiglenes lakói közül a Csepel Autógyárban is, ahol havi keresetük mellé szakmunkás-bizonyítványt szerehetnek. Hegesztőtanfolyam, kötelező általános iskola és sportfoglalkozás: a börtönélet hasznos és humánus velejárói.

„Nagy a fluktuáció: egy év alatt hetven százalékuk kicserélődik”

A PARANCSNOK

— Húsz éve vagyok „smaszter” — mondja Kardos Gyula ezredes, az intézet parancsnoka. — Az én munkám igazi sikere — folytatja egy furcsa paradoxonnal — az lenne, ha munkanélkülivé válnék. De ettől sajnos előre nem kell tartanom, mert bár törvényes rendben élünk, és jó a közbiztonság: törvényszégek, bűnözők mindig akadnak. Sajnos a fiatalok között is.

Megdőbbenek az intézetiek bűnlejárási súlyosságán: gyilkosság, emberölési kísérlet, hatóság elleni erőszak, rablás, garázdaság, erőszakos nemi közlés — egyaránt fellelhető rajta. Az elkövetők tetteinek 65—70 százaléka erőszakos cselekmény.

— Fiatalkorúakkal azért szeretek mégis foglalkozni, mert az ő esetükben több esély, remény van arra, hogy a kiszabadulás után jó útra térnek. De a legtöbb bajunk éppen az utógondozással van. Hiába adjuk mi vissza az elítélteket szakmával a kezükbe, pallérozottabban és erősebb jellemmel a társadalomnak, ha megint ugyanabba a környezetbe kerülnek vissza. Hogy mást ne mondjak: az érintett családok kilevelen százaléka alkoholista, és negyvenhárom százalékuknál nem az itt ülő gyerek az első „sittes”. A három éve megjelent utógondozási törvény a bíróság kezébe tette a pártfogói felügyelet dolgát. A gyámhatóság a tanácsokhoz tartozik, az ifjúságvédelmek a rendőrségen dolgoznak. Nem tudom, egymással mennyire állnak kapcsolatban... A kiszabadultak sorsáról alig tudunk valamit. Hozzánk csak hat százalékuk kerül vissza, de szűk körű legálább negyven folytatja a korábbi életformát.

AZ ELÍTÉLTEK

Negyven százalékukat a nagyvárosi élet „termeli ki”, további jelentős hányaduk Szabolcs-Szatmár és Zala-ból kerül rács mögé. A fiúk fele, a lányok 75 százaléka cigány. Alacsony műveltségi szinttel, elképesztő tájékozatlansággal. Haza írott leveleikben egymásba fonódó betűsor minden mondanójuk. Iráskor a nagybetű, tisztálkodáskor a fogkefe, evéskor a villa ismeretlen számukra...

R. József 1960-ban született Pocsajban. A sógorával verekedett össze — emberölési kísérletért négy évet kapott. A 18 éves N. Gyula lopáson vesztett rajta Hajdúhadházon, létavértési társára ugyanezért szabták ki szabadságvesztést.

Más hajdú-bihari fiatal is találkozik egy kvarcorát és tizenöt forintot rabolt — két évtől.

Tettük felelevenítésekor nem működik élesen az emlékeztető, annál inkább tudják szabadulásuk időpontját: — Aki jó magaviseletet tanúsít, annak elengedik a büntetés egy részét. Egy évből három hónapot. Nekem: négy évből tizenkettőt. — Nem maradok Pesten. Itt keveredtem rossz társaságba. Az intézet több helyre írt levelet, úgy néz ki, hogy Debrecenben fölvesznek a vasúthoz.

Látván, hogy nincs több kérdés, a fiatalember újra a géphez fordul. Százötvenen dolgoznak az intézet nyomdájában; a Füles, a Magyarország, a Ludas Matyi és a Rakéta regényűjság összefűzött számai kerülnek ki a kezük alól. Vajon beleolvassanak-e néha?

A NEVELŐTISZT

Székér Károly hadnagy váll-lapján a fényes csillag aró árulkodik, hogy viselőjét nemrég avathatták tisztvé. A BM tiszthelyettesi iskolájában tanult, majd népművelés-

„Kire gondolsz legtöbbit?” — „A szüleimre...”

pedagógia szakon szerzett diplomát. Nyolc zárka tartozik hozzá, tíz-tíz fövel. Amint végigvezet körzetén, az oktatóterem falán fekete betűs sorokat pillant meg: „Kulturálatlan emberek vagyunk... Azért van szükség a tudásra, hogy a saját életünkön javítsunk.”

Ezt az összefüggéséből nyilvánvalóan kiszakított Lenin-idezetet nem ismerem — vallom be. — Egyébként az olvasásról töprengtem.

— Nyolcezer kötetes könyvtárunk van, igyekszünk oda-szoktatni az elítélteket. Ertelmi szintjükkel magyarázhatók, hogy elsősorban meséskönyveket, ifjúsági regényeket kölcsönöznek, de néhányan ugyanazokat a munkákat veszik ki, mint a kinti fiatalok. — Kölcsönzik vagy el is olvassák?

— Felmérésünk van arról, hogy negyven százalékuk olvas. Tudok persze olyan elítéltekről is, aki a könyveket nehezékeknek használja: az otthonról kapott leveleket simítja vele...

Indulni készülök éppen, amikor az egyik zárka ajtajából valami visszarántja a tekinetemet. Az emeleti ajtó ajtaja illesztett cipőtartó az, lábballal helyett most ugyanis könyvet tart benne az egyik tizenéves. Szemmagasságban éppen a vaskos Dosztojevskij-kötet címe: *Bűn és bűnhődés*.

Nehezék ez is? Juhani Nagy János (Fotó: Gál Imre)

Megjelent a Magánlakás-építők Magazinja

A Magánlakásépítők Magazinjának idei első számában dr. Villányi Miklós pénzügy-miniszter-helyettes tájékoztat a lakásépítés pénzügyi feltételeinek módosításáról.

Olvashatunk a félkészházak újabb lehetőségeiről: hogyan lehet 7—7600 forintból (négyzetméterenként) családi házat építeni.

A TŰZÉP kereskedelmi igazgatója arról nyilatkozik, hogy az anyagbiztosítási szerződés biztonságát nyújt, de nem jelent vásárlási kötelezettséget; új vevőszolgálat nyílik.

Választ kaphatnak az érdeklődők arra, hogy ki jogosult magántervezésre, milyen legyen a családi ház kertje, mit kell tudni a korszerű fűtésről.

Szövetkezeti betonüzem Polgáron

Eredményes, hasznos tevékenységet fejt ki a lakosság, közületek szolgálatában a polgári AFESZ betonüzeme. Az itt tevékenykedők 1980-ban 62 ezer negyzetméter színes mozaiklapot, 19 ezer 500 különböző méretű talpas átereszcsovet, 260 ezer beton járdalapot, 60 ezer ütszeglyököt, továbbá 26 ezer koromzsákaajtót készítettek építési, felújítási és egyéb célokra.

A múlt évi termelési érték meghaladta a 15 millió forintot. 4,1 százalékkal sikerült az 1980. évi tervet teljesíteni.

A jó eredmények elérésében nagy szerepe van a szocialista brigádmozgalomnak. A verseny tényleges értékét jelzi, hogy már a betonüzem három munkaközössége nyerte el a kiváló brigád címet.

A dolgozók az újítómozgalom fellendítését is szívügyüknek tekintik. Évenként 10—12 újítást van. Az újítások legtöbbit az energiatakarékosságot, a minőség javítását és a termelékenység növelését segíti.

Az idei évben a polgáriak a termelés további 2,6 százalékos növelését tűzték ki célul. A legfőbb figyelem azonban az idén a minőség javítására irányul. Új termékként az idén csatornák lefedésére alkalmas beton-elemek is készülnek.

Az elkészült termékek zömét a polgáriak Hajdú, Szabolcs, Borsod és Bekés megye több mint 50 TŰZÉP-telére szállítják.

Veterán autók és motorok találkozója

A Kölcsey Művelődési Központ a hagyományos hortobágyi híd vásár és a debreceni virágkarnéval programjához kapcsolódóan augusztus 20—22. között megrendezi a veterán autók és motorok I. debreceni találkozóját. A háromnapos programban műszaki fórum, ügyességi verseny, jármű-szépségszerzés és Hortobágy rally is szerepelni fog. A versenyek győztesein kívül díjaznak majd a legjobb műszaki állapotú és a legszebb járműveket is.

A találkozón részt vehet minden olyan magyar és külföldi jármű tulajdonosa, aki a találkozóra a megadott határidőn belül, vagyis 1981. május 31-ig jelentkezik a Kölcsey Művelődési Központ címére. Öt kategóriában értékelik a versenyen részt vevő-

ket. Az antik és veterán kategóriába az 1918-ig, a vintage kategóriába az 1930-ig, a klasszikus osztályba az 1945-ig, a ritka és érdekes gépkocsik közé pedig az 1955-ig forgalomba került gépkocsik nevezhetnek. Emellett a motorkepek részére is versenyt rendeznek. A találkozón természetesen versenyen kívül is részt vehet bármilyen 1955 előtti gépjármű.

Nevezési és részvételi díj nincs. A jelentkezők lapjaikon nevezésként meg a járműgyártmányát, típusát, gyártási évét, lökértékét és teljesítményét.

A Kölcsey Művelődési Központ (4026 Debrecen, Hunyadi utca 1—3. szám) rendezősége a május 31-ig jelentkezőket később értesíti nevezésük elfogadásáról és a további tudnivalókról.

Kertbarátoknak

Szőlőmetszési bemutató

A napokban a Mathiasz kertbarátkör több mint 40 tagja jelent meg azon a szőlőmetszési bemutatón, amelyet dr. Géczy László adjunktus tartott Poór Antal kertbarátköri elnök kertjében, ahol közel 20 szőlőfajta található. A kert gazdája a tökéletes metszési módok közül a két-szintes Thomery-lugast részesíti előnyben. Az előadó elmondta, hogy ezzel a metszési móddal bő termés érhető el, mivel a lugassorokban a termőfelület több mint két méter magasságú. Ilyen metszési móddal a sorokat 2—2,5 méterre, a sorban a tőkét pedig 1—1,2 méterre kell ültetni.

Az első szintet a talajtól 60 centiméterre, a második pedig 150 centiméterre kell kialakítani. Erős, 5 milliméter átmérőjű lugastartó huzalokra és minden tőkéhez törzstámasztó karóra van szükség, mert karó nélkül a töké „megrogyan”, és keveset terem.

A kartartó huzalok fellett 50 centiméterre 2,8 milliméter átmérőjű páros huzalokat kell kialakítani a hajtások „beigazítására”, tartására és a kötözési munkák csökkentésére. A huzalok tartására fa-, fém- vagy

betonoszlop egyaránt megfelel.

A metszést mindenkor a lugaskar végénél kell kezdeni, a kar új vesszővel történő meghosszabbításával, majd a karon 20—25 centiméterre kell meghagyni a kétrügyes világos csapokat, vagy hosszú 4—6 rügyes csapokat olyan fajtáknál, amelyeknél a vesszőn levő alsó rügyek termékenyek (Afuz, Ali, szürkebarát, rajnai rizling stb.), vagy amelyek csak hosszúságot metesszéssel adnak kielégítő termést (sasza, leányka, medok, tramini).

Az előadó a továbbiakban ismertette a baktériumos szőlő metszését és az egyes fajták metszésigényét. A metszést itt a szükségtelesen, letermelt részek eltávolításával kell kezdeni. Az idősebb tőkerészeket csonkmentesen kell, ezzel a töké élettartama meghosszabbítható. Idősebb részek levágásakor mindig csonk nélkül sebeket hagyjunk, mert ezt a kallusz körül tudja „ölelni”, beforrni.

Az utóbbi években az ifjúság társadalmában történt változások miatt a gyerekek egyre fiatalabbak, és a fiatalok is az azok. A gyerekeknek a természetet meg kell ismerni, a természetet meg kell tisztítani, a természetet meg kell tisztítani, a természetet meg kell tisztítani.

(Fotó: Kőszeghy György)

TÁVOLBALÁTÁS

Felkerestem neves tudósunkat, dr. Lepsényi Jenőt, a távbalalatasi tudományok doktorát, s néhány, az embereket olyannyira foglalkoztató kérdést intéztem hozzá. Hogyan s miként is lesz a távoli jövőben.

— Sok problémát okoz az iskolákban a tanulók tudásának a mérlegelése, osztályozása. Ezt hogyan fogják végezni a távoli jövőben?

— Teljesen kiküszöböljük a protekciót. Önműködő automata gépek osztályozzák majd a tanulókat, amelyek pontosan kimutatják még azt is, hogy egy-egy tárgyból általánosan milyen felkészültsége van a diáknak.

— Földünk lakosságát egyre inkább foglalkoztatja, hogyan lehetne kiegyenlíte-

ni azt a hőmérsékleti különbséget, amely a különböző évszakok között fennáll.

— Ezt az Arktisz hatalmas jéghegyei okozzák, melyek évről évre dél felé csúsznak. Eppen ezért azt tervezzük, hogy ezeket a jéghegyeket mesterséges napsugárzás segítségével elolvasszuk.

— Úrhajósok már jártak a Holdon. Mikor juthat el egyszerű hétköznapi ember ide?

— Biztos vagyok abban, hogy ezt a problémát megkorunkban sikeresen megoldjuk. Már készülnek azok a több lépcsős rakéták, amelyek segítségével állomások juttatunk el az űrbe, amelyek magukkal viszik a különleges készítményű

hajtóanyagokat is, amelyek szükségessé ahhoz, hogy a holdrakéta eljusson rendeltetési helyére. Jelenleg ennek a hajtóanyagnak a kísérletezése folyik.

— Szabad lenne feltennem egy kérdést mostani életünkkel kapcsolatban is?

— Tessék.

— Nincs olyan intézmény, ahol ne elégedetlenkednének az emberek a prémium elosztása miatt. Mi a véleménye önnek, hogyan lehetne ezen a problémán segíteni? Olyan igazságos premizációs rendszert kidolgozni, hogy mindenki elégedett legyen?

— Fogalmam sincs, várom. Kérdezzen valaki könnyebbé...

Farkas Kálmán

„A fiatalok szörnyen természetes igit az életkorra je állósodási, elküld rekveképp úgy n nak, mint a partne kollektív, korsorta együttlét és a kik pihenés szükséglet vagy a tanulás sze kai megterhelése idezet a KISZ Köz zottsága az ifjúsá tatójának időszere ről, a fejlesztés leh a szövetség felada fogalmazott állá váló. E témához K beszélgettünk Har lóval, a KISZ KH osztályának helye jével.

— Mi tette s hogy az ifjúsági sz szórakozás formá kozzon?

— A szabad idő se. Az, hogy a csa az egzisztenciateret ja mellett is él éven alakuliban a lódás igénye, s h javarészt zenéhe portos elfoglaltsá Ezt a hatvanas év a beatmozgalom meg. A hetvenes é zében új irá lentkeztek, az egy nő „popkultúra” megosztók... A v más szokásokat egyben nem kü valamikor nagy lentő beattól, ez megbefolyás. Nos lalkozunk most a könnyűzene-konce lehetőségeivel, a t ték megújuló igit

— A beatnemze botra támaszkod mondják, jelezve a hajdani „üttörö tinédzerek. Hány koncertek, diszkó gatói?

— Az utóbbi é az ifjúság társadl tében történt válto kezteiben a gyé érik ifjúvá, és to fiatal. A beatnem jai is azok. A gyé évesen lesznek ze gövá. Kétségtele és a náluk valam bek már több idő szórakozásra, n felnőtt generáció, jelenti azt, hogy

Belga

Az Egészségügyi Szakszervezet a Szakszervezetek zánkban vendé belgiumi MEIDCO együttes. A Debr látogató kórus á csütörtökön es koncertet ad a Zeneművészeti hangversenyterm

Nagy Sándor

A debreceni Nagy Sándor Zol vésztt mutatja be dományi Egyete a nagy sikerű Emma-kiállítás művész 1965-ben Képzőművészeti 1968-tól 1971-ig ösztöndíjas volt állításokkal szer között a Múcsa Fiatal Művészek és a Helikon

Pályázat

A Magyar Akadémia at intézete pályáza közoktatásban v lődésügyi igazg dolgozó tanárok mai fejlődésük Ba bekapcsolódó tett szerződéses

A KÖZMŰVELŐDÉS HÉTKÖZNAPJAI

Diszkó, „kemény rock”, tánc, játék

HOGYAN SZÓRAKOZHATNAK A FIATALOK?

„A fiatalok szórakozási vágya természetes igény, amelyet az életkorra jellemző önállóság, elkülönülési törekvések éppúgy meghatároznak, mint a partnerkeresés, a kollektív, korosztályon belüli együttlét és a kikapcsolódás, pihenés szükséglete a munka vagy a tanulás szellemi, fizikai megterhelése után.” Az idézet a KISZ Központi Bizottsága az ifjúsági szórakoztatásának időszerű kérdéseiről, a fejlesztés lehetőségeiről, a szövetség feladatairól megfogalmazott állásfoglalásból való. E témához kapcsolódva beszélgettünk Harsányi Lászlóval, a KISZ KB kulturális osztályának helyettes vezetőjével.

— *Mi tette szükségessé, hogy az ifjúsági szövetség a szórakozás formáival foglalkozzon?*

— A szabad idő növekedése. Az, hogy a családalapítás, az egzisztenciateremtés gondja mellett is él a harminc éven aluliakban a kikapcsolódás igénye, s hogy ez alatt javarészt zenéhez kötött csoportos elfoglaltságot értenek. Ezt a hatvanas évek közepén a beatmozgalom alapozta meg. A hetvenes évek elejére a zenében új irányzatok jelentkeztek, az egyszénesen tűnő „popkultúra” felbomlott, megosztott... A váltás ugyan más szokásokat hozott, de egyben nem különbözik a valamikor nagy áttörést jelentő beattól, ez pedig a tömegbefolyás. Nos, ezért foglalkozunk most a diszkóval, a könnyűzene-koncert látogatási lehetőségeivel, a tánc és a játékok megújuló igényével.

— *A beatnemzedék lassan botra támaszkodva jár — mondják, jelezvén ezzel, hogy a hajdani „úttörők” már nem tinédzsernek. Hány évnek a koncertek, diszkók mai látogatói?*

— Az utóbbi évtizedekben az ifjúsági társadalmi helyzetben történt változások következtében a gyermek előbb érkei ifjúvá, és tovább marad fiatal. A beatnemzedék tagjai is azok. A gyerekek 10—12 évesen lesznek zenekarrajongóvá. Kétségtelen, hogy ők és a náluk valamivel idősebbek már több időt szánnak a szórakozásra, mint az előző felnevelő generáció, de ez nem jelenti azt, hogy más értékes

időtöltést elutasítanak. Ki hova jár? Ez inkább kor szerint, mintsem a társadalmi rétegződésnek megfelelően változik. A 16 éven aluliak szabad idejét javarészt az iskola, az úttörő és ifjúsági mozgalom tölti ki. A többit a rockzene. Mivel kevés lehetőség van, hogy koncertekre járjanak, ezért elsősorban diszkóznak. Érzékenyen reagálnak az ifjúsági zene változásaira. A diszkó, a rockkoncertek közönségét a 16—20 esztendősként adják. Közülük kerülnek ki az együttesek és — öltözködésük, mentalitásuk miatt gyakran elítélt — rajongói is. Közülük valók a „szakadtak”, a csövesek. Ezeket a fiatalokat azonban a közhittel ellentétben nem a zenei bandák formálják illyenné, az ő gondjuk társadalmi és nem szórakozási probléma. Egyébként ez a korosztály adja az amatőr mozgalom törzsgárdáját, teremt pezsgő klubéletet, pártolja a táncházakat. Persze, csak ha van rá lehetősége. A következő korcsoport, a 20—24 évesek szórakozását alapvetően meghatározza, hogy 62 százalékuk házas. Elsősorban magnót, lemezt hallgatnak. Aki független, az diszkóba jár. És reneszánszát éli a játékok.

— *Diszkó, „kemény rock”, tánc, játék. Ezek jellemzők tehát: legalábbis amíg egy újabb divatirányzat el nem söpri őket. Hatnak-e a magatartásra, viselkedésre? Elettérrekesek erősítenek meg, befolyásolják a társadalmi közéletet, közlést?*

— A diszkózene hazai hagyományai csekélyek. Inkább a külföldi felvételek népszerűek. A lemezlovások nálunk nem propagandisták, hanem zenei szerkesztők, hangulat-teremtők. Mit ad a diszkó? Nem azt, amit nyújthatna. Nezzük a hazai kelleket: gépzenei berendezés, hangulatvilágítás, műsorvezető. De nincsenek filmek, hiányzik a diaporáma, az esetleges játékok, irodalmi betétek, kevés a forgalomba kerülő jó diszkólemezt, zsuflottak a nyilvános helyek. A koncerteken a rock hódít. Szélidőben változta a hanglemezgyártásba is beférkőzött. A dzsesszrock, a népzenei új hullám nálunk még háttérbe szorult, de tá-

mogatóst érdemelne, akár a táncmozgalom.

— *Milyen szerepet vállalnak ebben a szórakoztató intézményekben?*

— Az ifjúsági szórakoztatásban szerepet játszó intézmények struktúrája és feladataikre évtizedek óta változatlan. Az igények és a lehetőségek között olyan feszültség alakult ki, hogy ezzel a KISZ-nek érdekérvényesítő funkciójából adódóan foglalkoznia kell. Nyílt titok például, hogy a koncertszervezésnek nincs országos átfogó gazdája, mint ahogy a zenei rendezvények megtartására sincs elég hely. De maradjunk az intézményeknél. Ezek javarészt a szórakozási igényeknek csak egy részét elégítik ki, új divatokat nem élesztenek, a megelőkét kevésbé befolyásolják. A rádió, a televízió elsősorban a hárgományos könnyűzenére épít. Az ORI, amelynek szervezés, rendezés, a működsi engedélyek kiadása a feladata, elsősorban kész műsorok „eladásával” foglalkozik, az országos igények tíz százaléka ez.

— *A KISZ KB a fiatalok szórakozását fontos kérdésnek tekinti.*

— Valóban, mivel szoros összefüggésben áll az ifjúságpolitikai munka többi területével. Az állami szervek mellett a feladatok valamennyi szervezetnek, intézménynek adnak tennivalót. A tervek szerint könnyűzenei stúdiót indít a KISZ. Ez önmagában nem elég. Szükség van a Művelődési Minisztérium, az MHV, az ORI, az OSZK, a Filharmonia támogatására, anyagi áldozatvállalására. És sok más intézkedésre. Jó lenne például, ha a berendezéseket, a diszkó kelleket kölcsönözhetnék a műsorvezetők. Műsorvezető és közvetítő irodákra, jól funkcionáló munkaközösségekre is szükség van. A beruházásoknál vegyük figyelembe a szabadidő-központok létesítését, amelyek komplex szórakozási lehetőségeket nyújtanak, esetleg az egész családnak. Hogy az elmondottak megvalósuljanak, közösen kell cselekednünk, s mindez hangot kap a KISZ közlegő X. kongresszusán is.

Fazekas Ágnes

TERVEK PORCELÁN BÓL

Tamás Ákos, a Herendi Porcelángyár legfiatalabb iparművésze több országos pályázaton szerepelt már szép formájú porcelán edényeivel. Az érdekes, különleges formájú csészéknek, kiöntőknek igen nagy sikerük van a vásárlók körében.

(MTI-fotó — Rózsás Sándor felvétele — KS)

Memoriter

„KINCS, AMI NINCS”?

Az Országos Pedagógiai Intézet, a Kossuth Lajos Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kara, a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat Hajdú-Bihar megyei Szervezete és a Hajdú-Bihar megyei Pedagógus Továbbképző Intézet Memoriter címmel országos tanácskozást tart Debrecenben 1981. április 11-én és 12-én.

A latin eredetű „memoriter” szó — az Értelmező Szótár szerint „elavulóban” — magyarul „könyvnélküli”-t jelent. Az így — „elavulóban” — minősített szavak ma már egyre ritkábban használatosak, lassanként kiszorulnak a mindennapi élet nyelvéből” (Ért. Sz. I.: XXIV).

Sajnos, nemcsak a „memoriter” szorult ki mai nyelvünkől, hiszen ez természetesen is, hanem vele együtt a „könyvnélküli”, az „emlékeztetől”, a „fejből” és a németből való tükröző, a „kivülről” is. Országos tapasztalat igazolja ezt az elavulást, ezt az elnévelést, az egymást váltó nemzedékek között ezt a folyamatot.

Az 1960-as években szintén országos volt a csodálkozás és a megdöbbenés azon, hogy a televízió vetélkedőjében az egyik versenyző nem tudta megmondani, hogy Kund Abigél tőre melyik Arany-balladában olvasható. A versenyző mentette magát, hogy a Tetemrehívást nem tanulta az iskolában, de a walesi bárdok, az Ágnes asszony, a Szondi két apródja és a V. László című szövegét ismeri.

1980-ban a Kapcsolattartó

mű műsor önként jelentkező versenyzője már csak nevet ad, hogy a Füstbe ment terv soraira nem emlékszik... A nagyszülő és a szülő ma gyakran elítélik irodalmi nevelésüket azért, mert unokáik, gyermekük pontosan a két nemzeti énekkönyv, a Himnusz és a Szózat szövegét sem tudják.

Akik a mai tanárképzésben részt vesznek, egyértelműen tanúsítják, hogy a magyar szakos (!) tanárjelöltek az egyetem elvégzésekor tudnak-e annyit könyvnélkülit, amennyit leendő tanítványaiktól számon kellene kérniük.

Ritka az olyan tanár, önmaga tekintélyének a pazarlója az, aki azt is megköveteli tanítványaitól, amit maga sem tud. Az ilyen nevelő néhány sor könyvből ellenőrizi a tanuló versmondását, s mert érzi, látja ennek a magatartásnak furcsaságát, abbahagyja az ellenőrzést.

Az iskolák nyelve a társadalom beszédművelésének alapja és a mércéje. Napjainkban különösen nagy szerepe van a helyes és a szép beszédnek a tudatformálásban, az embernevelésben, a tapasztalatcsereben. A közlegő igazság sokszor azért veszti el hatékonyságát, erejét, mert a megfogalmazás, a felolvasás, az elmondás bizonytalan, hibás és szentetlen.

Oly sok gép szól hozzánk

ma, hogy megnövekedett az élőszó vonzása és értéke. Ezért van mozgósító hatása az ismeretterjesztésben is az érvényes igazságot közvetítő szabadfogadásnak.

Mai társadalmunk nyelvi igényességét mutatja az is, hogy ha a bejelentett „hozzájárás” követhetik, a hallgatók figyelme lazul, a közvetített gondolatok hitele csökken.

Az oktatási intézmények — a család, a sajtó, a rádió, a televízió — felelősége nagy, felelőtlensége megbecsülhetetlen az ifjúság beszédkészségének fejlesztésében. Az óvodától az egyetem befejezéséig, húsz éven át, hogyan lehetne a mainál pontosabban, határozottabban megfogalmazni a követelményeket, milyen eljárásokkal lehetne érzékelhetőbbé, gazdagítani a nevelők és a növendékek ídézeti-nyelvi, hogyan lehetne határozottabban megfogalmazni a követelményeket, milyen eljárásokkal lehetne érzékelhetőbbé, gazdagítani a nevelők és a növendékek ídézeti-nyelvi, hogyan lehetne határozottabban megfogalmazni a követelményeket, milyen eljárásokkal lehetne érzékelhetőbbé, gazdagítani a nevelők és a növendékek ídézeti-nyelvi.

Költészetünk kincsei ma a betűk sűrűjében nyugosznak, nincsenek ifjúságunk nagyobbik részének tudatában, beszédében. Azért munkálkodunk, hogy ez a kincs a legszemélyesebb tulajdonuk legyen.

Nagy János

Belga énekesek Debrecenben

Az Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete központi vezetőségének meghívására hazánkban vendégszerepel a belgiumi MEIDOORN énekegyüttes. A Debrecenbe is el látogató kórus április 9-én, csütörtökön este 7 órakor koncertet ad a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hangversenytermében. A Jan

Baert karnagy vezényelte együttes ma esti műsorán flamand népdalok, muscallekből való néger dalok, valamint Palestrina, Monteverdi, Vivaldi és Mozart művei szerepelnek.

A belgiumi MEIDOORN énekegyüttes koncertjére a belépés díjtalan.

Nagy Sándor Zoltán művei a DOTE-galérián

A debreceni közönségnek Nagy Sándor Zoltán festőművész mutatja be az Orvostudományi Egyetem Galériájában a nagy sikerű Heinzelmann Emma-kiállítását követően. A művész 1965-ben végzett a Képzőművészeti Főiskolán, 1968-tól 1971-ig Derkovits-ösztöndíjas volt. Önálló kiállításokkal szerepelt többek között a Múcsarnokban, a Főiskola Művészeti Klubjában és a Helikon Galériában.

Tanulmányutakon járt Belgiumban, Hollandiában, az NSZK-ban és Franciaországban.

A debreceni kiállítás számára is áttekintés. A tárlat bemutatja Nagy Sándor Zoltán művészeti útjának állomását, olykor meghökkentő, ám mindig emberi alkotásait.

A kiállítást 10-én, pénteken Hajdú Éva egyetemi hallgató nyitja meg.

Pályázat fizika szakos tanárok részére

A Magyar Tudományos Akadémia atommagkutató intézete pályázatot hirdet a közoktatásban vagy a művelődésügyi igazgatás területén dolgozó tanárok részére, szakmai fejlődésük elősegítésére. Az ATOMKI kutatómunkájába bekapcsolódó tanárok fizetett szerződéses jogviszony

alapján végzik munkájukat. A pályázat részletes feltételeit az ATOMKI igazgatósága a Hajdú-Bihar megyei középiskolák igazgatóinak megküldte. További információkat az ATOMKI igazgatói titkárságán kaphatnak az érdeklődők.

A pályázat benyújtásának határideje: 1981. június 15.

Már kezdtem megjedni! Egy pillanatra úgy tűnt számomra, Ön, Csengey elvtárs (remélem, vállalja a megszólítást), rosszul van, hogy levelét a Holtak Házába írja. Kérdeztem is magamtól, ugyan mi történetet nemeslelkű, jobbat, igazabbat akaró ismeretlen ismerősömmel, miért nem az Élők Házába írja levelét? Aki ilyen jól forgatja pennáját aki ilyen hittel képes mondogatni az igazat, szándékai pedig — őszintén hiszem — ugyancsak tiszteltető meletők, mondom, annak penna-szajából örömmel olvastam-vettem volna, hogy — mivel tehetséges fiatal irodalmár híreben áll — Fjodor Mihajlovics Dosztojevskijről, halálának 100. évfordulóján időben megemlékezik. Az élő Dosztojevskij üzenetét — távol minden egérllyuktól — hittel tolmácsolja az élő embereknek.

Ön, Csengey elvtárs (továbbra is megfisztelem e megszólítással), több mint egy hónapot későt, s *Level a Holtak Házába* című írásból nem derül ki, hogy kinek és miért tesz szemrehányást. Tudom, legalábbis úgy vélem, valóban nagy bűne „költőcskéinknek”, „hősinségünkben vátesz pumpált” emberkéinknek, hogy így megfélekeztek elemi kötelességükről. Azt is tudom, vagy legalábbis vélem tudni, hogy Ön sem a költőcské, sem a pumpált váteszek népes családjába nem tartozik. Ahogy leveléből érzem, Ön egyedül és

csakis egyedül mindannyiunk, magyarok és nem magyarok, szocialisták és velük szemben állók vátesze most és mindörökké. Ön a mi váteszünk, hiszen mindenkinél jobban tudja, hogy az úgynevezett *hetylőt és időtől függetlenített „társadalomban”* (?) egyre több lesz a „nagyhan-

Level a Holtak Házába

gon hirdetett üres eszme, a hitkufár”, et cetera, et cetera...

Csalódtam Önben, Csengey elvtárs (kezdem kétségbevonni, hogy megilleti Önt ez a megszólítás), mert drága idejét holmi hitkufárokra pazarolja, no meg üres eszmeikkel vitatkozik. Kicsit sajnálom is magát, hogy ha valóban tud — hiszen levelében írja — az egérllyukban elrejtőzött sorsok szaporodásáról. Valóban itt tartunk, ilyen közelről kénytelen figyelni a sors különös életét?

Az „üres eszme”, amit nagy gonddal hirdetek, sőt „gép-hangon” szól „eltorzult szájakból” — most Ön fog csalódni bennem, Csengey úr — engem megragadott, mi több, az életem! Ha Ön időtának nevezi mindazokat, akik vallják az eszmét, én osztom sorsukban. Persze vitatkozhatték Önnel abban, hogy lehet-e vagy sem egy eszme üres. Amikor még alapfokú szemináriumba jártam, ott a *szavakról*, azaz a formáról mondták azt — még utólag is

Hajdú D. István

Ma nyílik Szentgyörgyi Kornél kiállítása

Ma, csütörtökön délután 5 órakor nyitja meg dr. Tóth Béla művészeti író Szentgyörgyi Kornél Kossuth- és Munkácsy-díjas festőművésze kiállítását Debrecenben, a Medgyessy Tereben. A tárlat április 23-ig tekinthető meg.

Szentgyörgyi Kornél a Képzőművészeti Főiskolán Szőnyi István növendéke volt. Kitüntetéssel végzett, majd római ösztöndíjat kapott, azután ugyanott diszlettervezést tanult. A felszabadulás után könyveket és folyóiratokat illusztrált, s több stúdióban tanított. A táblaképeken kívül több monumentális munkája látható országwide, így például Sárvaron, Veszperemben, Budapesten. Számtalan nagy nemzetközi kiállítás vett részt. A Kossuth- és Munkácsy-díjon kívül élnyerte a Csók-emlékérmét, a Nagymarosi Tárlat díját, és a Accademia Italia Salsomaggiore aranyérmét.

ÍGY LÁTJÁK AZ EDZŐK 2.

Bajnoki rajt a kézilabda NB II-ben

Sorozatunk első részében, a vasárnapi számban a DMVSC női és a D. Dózsa férfi NB I-es csapatainak, valamint a Hajdúszoboszlói Gázláng férfi NB I. B-s gárdájának felkészüléséről, bajnoki terveiről számoltunk be. Ma az NB II-es szakosztályoké a szó: vasárnap ebben az osztályban is megkezdődnek az 1981. évi küzdelmek. Holnapi lapszámbunkban a férficsapatokról szólnunk.

D. Közútépítők

Tavaly: a bajnokságban a második helyen végzett a Közút női együttese, tizenöt fordulón keresztül listavezető volt az NB II-ben. Jól szerepeltek az ifjúságiak is, hiszen bejutottak az OIK döntőjébe, ahol végül ötödikek lettek.

Felkészülés: Az átigazolások elhúzóda miatt csak márciusra tisztázódott a csapat végleges összetétele, ezért a szakvezetők szerint hátrányba kerültek a többi együtteshez képest. A csapat részt vett a Napló Kupa-ban a bázisvillalatt maximális támogatást biztosított, most újítják fel az Ispotály utcai pályát.

A bajnokság kérdése: — Tudja-e a tavalyi szintet tartani a D. Közútépítők, hiszen gólerős, meghatározó játékosát, Vassné Nagy Klárárt átigazolták a DMVSC-hez?

— Évekig kulcsembere volt a csapatnak, különösen tavaly tavasszal játszott nagyszerű formában. Hiányát minden bizonnyal érezni fogjuk, jelenlegi játékosállományunk azonban jó ígéret a jövőre nézve. Sok fiatal szerepel a keretben, bizom bennük. Célunk az elmúlt esztendőben a 2-5. hely megszerzése volt, ismeretes, hogy ezüstérmesek lettünk. Idei tervünk a 3-5. hely valamelyikének elérése. A gajt sorsolása elég kedvezőtlen számunkra. Igaz ugyan, hogy a Bp. Taurus együttesét itthon fogadjuk az első fordulón, ezután viszont kétszer Nyíregyházára utazunk, a Volán-Dózsa, majd a Tanárképző otthonába.

A keret: Benczi, Harmati (kapusok) — Kecskés, Erdei, Kovácsné, Csongrádi, Zsiris E., Szalai, valamint Nagyné, Török, Zsiris M., Király, Gyöngyösi, Kiss, Puja és Rózsa.

Eltávozott: Vassné (DMVSC), Sántha és Győri (D. Kinizsi). — **Új igazolás:** Erdei és Rózsa (D. Kinizsi), Nagyné (Berettyóújfalu), Király (Szolnoki Spartacus).

Edző: Tóth József.

D. Dózsa

Tavaly: az újonc női együttes a mezőny meglepetéscsapata volt, 28 pontot gyűjtött a 22 fordulón, s ezzel az ötödik helyen ért célba.

Felkészülés: A szakosztály vezetői a téli mérkőzések eredményeivel elégedettek, úgy ítélik meg, hogy tudatos lett az együttes játéka, véde-

kezésben is javult a teljesítmény, fizikailag és néhány taktikai vonatkozásban azonban még van javítanivaló.

A bajnokság kérdése: — **Az elmúlt évben dobott 304 bajnoki góllal az időközben Békéscsabára távozott Nagy Irén 111-et, a DMVSC-hez került Bordás Ágnes 78-at lött. Hogyan pótolják a két gólyaróstit?**

— Nem esünk kétségbe. Eddig általában két-három ember dobta góljaink nagy részét, most megoszlik a terhet, hatan-heten vállalnak részt a gólyártásban. S ez feltétlenül előny. Úgy érzem, hogy csapatunk egységesebb

A női NB II. újonca, a Derecskei Vörös Csillag Tsz SE együttese. A megyei bajnokságot nyert csapat edzője Szöllösi Sándorné (az álló sor közepén), a képről hiányzik Tóthiné Kabai Irén és Magné Nárciza Edit

lett, erősödünk azzal, hogy a tavaly még valóban fiatal játékosaink egy évvel idősebbek s ezzel tapasztaltabbak lettek. Beérték, legalábbis erre az osztályra. Célunk az előrelépés: a dobogón szeretnénk végezni. Legnagyobb vetélytársunk a Nyíregyházi Volán-Dózsa és a Lőrinci Fonó lesz. Rögton rangadóval kezdünk, vasárnap itthon fogadjuk a bajnokélyes szabolcsiakat.

A keret: Guruczai, Bakó, Bujdosó (kapusok) — Halász, Vargáné, Krucsó, Kiss Zs., Szabóné, Varga E., valamint Adoba, Virág, Piránszki és Karsai.

Eltávozott: Nagy (Békéscsabai Előre Spartacus), Bordás (DMVSC), Györfy (D. MEDICOR). — **Új igazolás:** Szabóné Filep Anikó (DMVSC).

Edző: Kapitány Ferenc.

D. MEDICOR

Tavaly: A hetedik helyen végzett női együttes mindössze két ponttal szerzett többet, mint a legjobb kieső, ötven százalékosnál gyengébb teljesítménnyel, de pozitív gólkülönbséggel végzett a középmezőny második felében.

Felkészülés: A szakosztály vezetői szerint nem volt zavartalan a munka, elsősorban azért, mert kevés alkalommal jutottak szabályos pályán játéklehetőséghez. Edzéseiket a Dienes Szakközépiskola tornatermében tartották, néhányszor a városi sportcsarnokban. A csapat fizikai állapota jó, sok a fiatal játékos (négy 15 éves kézilabdázó található a keretben).

A bajnokság kérdése: — **Az új idényre tovább fiatalodott az együttes. Előnyt vagy hátrányt jelent ez a gyáriak számára?**

— Úgy hiszem, hogy előnyt, mivel korban is egységesebb a csapat. Célunk az, hogy a 6-8. hely valamelyikén végezzünk, de úgy, hogy egy pillanatig se legyenek kiesési gondjaink. Első mérkőzésünket hazai környezetben vívjuk a SÜMSE együttese ellen — nem lesz könnyű dolgunk,

hiszen ez a csapat az NB I-ben szereplő Borsodi Bányász „tartalékgárdájának” számít.

A keret: Balogh K., Szörnyei (kapusok) — Szabó Zs., Pethő, Kovács E., Bárdos, Lefka, Nyilas, valamint Varga, Laczkó, Györfy, Bozsódi és Hortó.

Eltávozott: Rizmayer és Óvári (egy év kivárástól Ózdra), Haranginé (befejezte sportpályafutását). — **Új igazolás:** Györfy (D. Dózsa), Bárdos (kivárástól, Polgárról).

Edző: Vass Bálint.

Derecske

Tavaly: A megyei női I. osztály aranyérmese a bajnokság huszonöt mérkőzésén mindössze két vereséget szenvedett, az osztályozón csoportmásodikként harcolta ki az NB II-be jutást.

A női NB II. újonca, a Derecskei Vörös Csillag Tsz SE együttese. A megyei bajnokságot nyert csapat edzője Szöllösi Sándorné (az álló sor közepén), a képről hiányzik Tóthiné Kabai Irén és Magné Nárciza Edit

Felkészülés: Hetente három alkalommal, előbb a gimnázium tornatermében, majd vendégként a Spartacus bitumenes pályáján tartotta edzéseit a Derecskei Vörös Csillag Tsz SE újonc gárdája. A Napló Kupa mellett részt vettek Szolnokon a Damjanich Kupa küzdelmein is, a rajt előtt pedig néhány előkészületi mérkőzést játszottak.

A bajnokság kérdése: — **Az újont lendülete, a közönség biztatása, a játékosok akaratosa vajon elegendő lesz-e a bentmaradáshoz?**

— Meg tudunk kapaszkodni! Célunk az, hogy a nyolcadik helynél ne végezzünk hátrébb, azaz elkerüljük a kiesést. Szakmai feladat az új emberek beépítése, s a védőjáték javítása. Derecskén még soha nem volt NB II-es kézilabdacsapat: 1973-ban alakult szakosztályunk egyszer már eljutott a feljutás kapujába, akkor azonban nem tudtuk kiharcolni a magasabb osztályban való részvételt. Szeretnénk most hosszabb időre helyjegyvet váltani ebbe a mezőnybe. Szeghalomban mutatkozunk be, majd itthon fogadjuk a D. Medicort és a Bp. ÁFOR csapatát.

A keret: Szabó, Balogh, Bodnárné (kapusok) — Tótháti, Magné, Bauerné, Eszterhai, Nyékiné, Nagy, valamint Szilágyi, Széles, Fogarasi, Sipos és Bende.

A bajnokságot nyert együttesből senki sem távozott. — **Új igazolás:** Bodnárné Csoma Gyöngyi (D. Közútépítők), Magné Nárciza Edit (DMVSC).

Edző: Szöllösi Sándorné.

Árvas Sándor

Április 10-12.

Hajdú Kupa ökölvívóviadal

A hét végén ismét rangos esemény színhelye lesz a városi sportcsarnok. Tizenegy egyesület 46 ökölvívójának részvételével rendezik meg a Hajdú Kupa ökölvívóversenyt. A DMVSC rendezte viadalt pénteken délután négy órakor kezdődik. Szombaton az elődöntőket rendezik meg, a kezdési időpont szintén délután négy óra. A döntőkre vasárnap délelőtt 9 órakor kerül sor. A rendezvényre a DMVSC-bérletek érvényesek.

Kerékpár

Területi háztömb körüli kritériumversenyt rendeztek Miskolcon hazai, debreceni, békéscsabai, szolnoki és szegedi résztvevőkkel. A hat kategória közül ötben debreceni versenyzők győztek.

Gyermekek: 1. Hajdú (D. Sportiskola).

Úttörők: 2. Kenyeres (D. Sportiskola), 3. Huri (D. Sportiskola).

Serdülők: 1. Főrián (D. Sportiskola) ... 3. Nagy S. (D. Sportiskola).

Ifjúságiak: 1. Korhán (DMVSC), 2. Gáspár (DMVSC), 3. Csíkos (D. Sportiskola).

Juniorok: 1. Horváth (DMVSC), 2. Deme (DMVSC). **Felnőttek:** 1. Jenői (DMVSC), 2. Ondó (DMVSC).

SOROKBAN

A megyei sporthivatal május 4-én és 5-én rendezte meg a segédedzők kötelező évi továbbképzését. Azoknak a segédedzőknek kell részt venniük a továbbképzésen, akik az 1975/76-os tanévben, illetve korábban szereztek meg képesítésüket, és továbbképzésen még nem vettek részt. A sporthivatal kéri a szakembereket, hogy április 20-ig jelezzék részvételi szándékukat.

DMVSC-Rába ETO 1-0 (1-0). NB I-es ifjúsági labdarúgó bajnoki mérkőzés. Góllövő: Kovács. A DMVSC fiataljai jelenleg a 13. helyen állnak a bajnoki táblázaton.

Nagykanizsán rendezték meg a Fabik Kupa ifjúsági vívóversenyt. A fiúk tornaversenyében Hüse (II. korcsoport) és Kántor (I. korcsoport) a harmadik helyen végzett. Az úttörők kardversenyében Pákai bronzérmes lett.

Az országos Középiszkolai Labdarúgó-kupa elődöntőjében a Mechwart András Gépipari Szakközépiskola együttese 3-0 (1-0) arányú vereséget szenvedett az egri Szilágyi Erzsébet Gimnázium csapatától.

Szegeden rendezték meg a teke ifjúsági és serdülő egyéni és páros vidékbajnokságot. A serdülő párosok versenyében a Lévai-Földi kettős az első helyet szerezte meg.

Befejeződött Budapesten az országos főiskolai egyéni sakkbajnokság. A torna szép debreceni sikert hozott, Siklósi a 2., Forgács pedig a 4. helyen végzett. Mindketten a DUSE NB I-es sakkcsapatának tagjai.

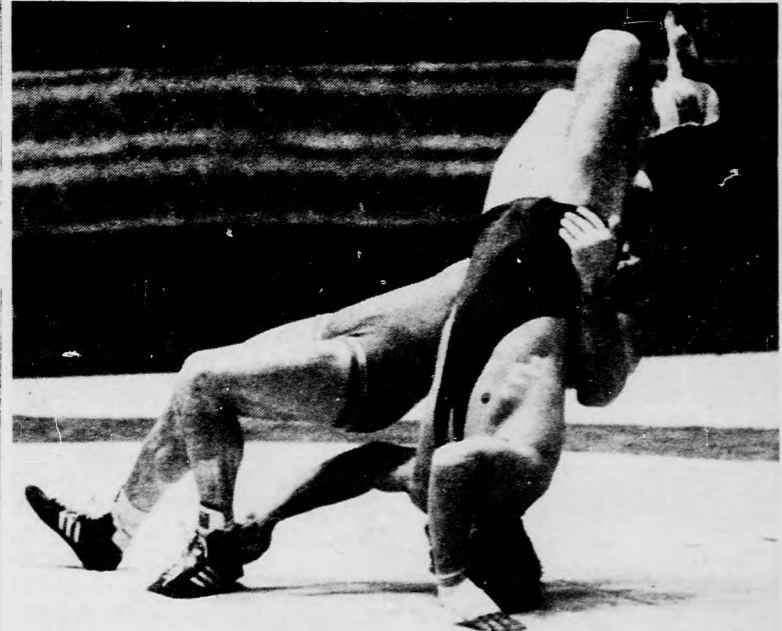
Birkózóparádé Debrecenben

A debreceni birkózósport történetének legrangosabb eseménye volt az elmúlt hét végén Debrecenben megrendezett felszabadulási szabaddfogású birkózó-emlékverseny. A 128 induló között két világ-, egy olimpiai bajnok és számos olimpiai és világbajnoki helyezést ért el a magyar élgárda is. Éppen ezért volt meglepő, hogy nagyon kevesen voltak kíváncsiak a viadalra. Pedig valamikor Debrecenben egy birkózó NB I-es csapatbajnoki mérkőzést is több mint ezer ember nézett végig... Sajnáljuk, hogy a megyei birkózósport vezetői nem gondoltak arra, hogy a vi-

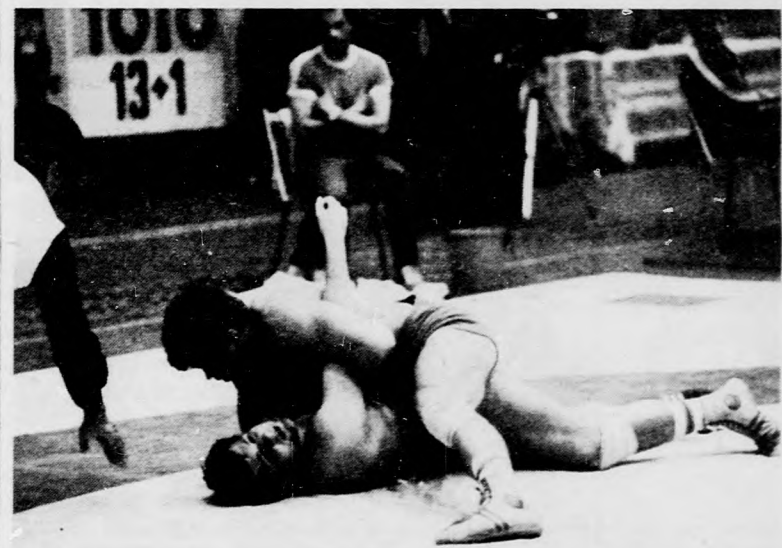
déki szakosztályok fiataljait és a sportiskola birkózóit elhozzák a versenyre. Így bizony üresen ásitottak a sorok még a döntők küzdelmei során is.

A rendezés sok kívánnivalót hagyott maga után, a döntő például félórás késséssel kezdődött, és az eredményhirdetési ceremónia is lassú és hosszadalmas volt.

Ugyanakkor nagyszerű küzdelmeket láthattunk a szőnyegen. Tanúi lehettünk fiatal tehetséges versenyzők sikeres bemutatkozásának, láttunk nagyszerű formában birkózó világbajnokot, no és nem maradt el a világbajnokverés sem.

A nádudvari születésű szabadfogású világbajnok Kovács István lemondta a válogatottságot, klubjában azonban tovább birkózik. Debrecenben súlycsoportjának kimagaslóan legjobb versenyzője volt, a döntőben látványos akciójával győzte le Nagy Lajost

A fiatal Robotka István szolgáltatta a verseny igazi szenzációját. A rendkívül erős budapesti fiú birkózása élményszámba ment

A HÉT 11-E

A hajdú-bihari labdarúgó-bajnokság elmúlt heti, XXIV. fordulójában is akadtak igen jó teljesítmények. Ezúttal már kapusokat és a támadók közül a szokásnál többet dicsérték a szakvezetők. Ebben a fordulón is kerültek be új nevek a legjobbak közé.

A hét 11-e: **Gencsi** (Hajdú Vasas) — **Csató** (Hajdúszoboszlói), **Hegedűs** (Báránd), **Nagy II.** (D. Volán), **Gyulai** (Derecske), **Pénzes** (Hajdúnánás), **Szöke** (Sárrétudvari), **Tar** (Balmazújváros), **Cseh** (Létavértes), **Nárciza** (Hajdú Vasas), **Demkó** (Nádudvar).

TOTÓTANÁCSADÓ

(A csapatok helyezése)	Népsport	Sportfog.	Rádió	Napló
1. Szarvas (16) — Eger (10)	1	2,1	1	1,x
2. Nagybányai (18) — Gyula (3)	1,x,2	2,x	1,2	1
3. B. gyarmat (3) — Bem SE (5)	1	1,x	x,2	1
4. Oroszlány (20) — Dorog (12)	x,2	2,x	x,2	2,x
5. Bakony V. (14) — O. bány. (2)	x,2	1,2	x,2	2
6. V. palota (18) — Komló (3)	1,x	x,1	1,x	x,2
7. Ascoli (11) — Catanzaro (9)	1,x	x	x	1
8. Bologna (8) — Cagliari (7)	1,x	1,x	1,x	1
9. Pistoiese (15) — Juventus (2)	2	2	2	2
10. Róma (1) — Fiorentina (6)	1,x	1,x	1,x	1,x
11. Torino (5) — Napoli (3)	x,1	x,2	1,x	1
12. Bari (12) — Lazio (2)	x,2,1	x	x,2	2
13. Spal (6) — Milan (1)	x,2	x,2	x,2	2
14. Monza (20) — Cesena (3)	2,x,1	x,2	x	1
15. Gyöngyös (2) — Miskolc (6)	1,x,2	x,1	1	1
16. Papp J. SE (7) — Szolnok (15)	1	1,x	1	1

viker csütörtöki akció

DEBRECENBEN

Ma az UNIO ÁRUHÁZ AJÁNDÉKOSZTALYÁN és a Vegyesipar-cikk-kiskereskedelmi Vállalat AJÁNDÉKBOLTJÁBAN (Vörös Hadsereg útja) 16-20 ÓRA KÖZÖTT 20% ENGEDMÉNNYEL ARUSITUNK egy cikket?!

Kedvezményes kavicsszállítást vállalunk

Debreceni Tsz-ek Gazdasági Társasága
Debrecen,
Vámospécsi út 160.
Telefon: 14-880

Közúti ellenőrzés

A Hajdú-Bihar megyei Rendőr-főkapitányság és szervei a KPM Autófelügyelet és Volán-ellenőrök, önkéntes rendőrök, ifjúgardisták, vállalatok társadalmi segítői bevonásával április hónapban a megye közútjain hagyományos, fokozott közúti ellenőrzést tartanak a közúti közlekedési fegyelem, a közrend, a közbiztonság megszilárdítása, a bűncselekmények megelőzése, felderítése érdekében.

Fokozott gondot fordítanak a tavaszi forgalom segítése mellett az ittas járművezetők, a gyorsan hajtok, az áthaladási elsőbbséget meg nem adók, a szabálytalanul elő-

zők, kanyarodók, a tilos jelzések áthaladók felderítésére. Továbbá vizsgálják a gépjárművek fékeit, kormányműveit, a gumik állapotát; ellenőrzik a szállítmányokat, a gépjárművek jogos igénybevételeit, a menet- és szállítóleveleket.

A rendőr-főkapitányság kéri az üzemeltetőket, hogy a szükséges intézkedéseket megtéve biztosítsák, hogy az ellenőrzés során minél kevesebb legyen a hiányosság; a vállalatok közlekedésszükségleteit, munkavédelmi megköveteléseit vonják be a munkába. Az ellenőrzéseknél kéri a lakosság és gépjárművezetők támogatását.

Szúrja a szemünket!

A Vörös Hadsereg útján, az Arany Bika előtti villamosmegálló környékén, a gyalogátelől, naponta több ezer ember fordul meg. Akiknek sietős dolguk van, azoknak bizonyára nem tűnik fel a járdaszegély mellett a szemétsor. Akik azonban figyelmesen szemlélődnek jártukban, keltükben, felháborodva tapasztalhatják a képen látható állapotot.

Csak egyetlen kérdésünk van ezzel kapcsolatban. Szemétsorból van nagyon sok, vagy utca-sepről kevés? Netán a jó izlés, a rendszeret a hiánycikk?

(Fotó: Kalmar István)

ELKELT A BIBLIA. Mind a 28 ezer példánya elfogyott a két kötetben, csaknem kétezer forintot, áron megjelentetett vizsolyi bibliajának. Károlyi Gáspár munkája — az első teljes magyar biblia-

fordítás — 1590-ben mindössze nyolcszáz példányban látott napvilágot. A mostani hasonmás kiadás elkészítése két évig tartott. A díszes példányok előfizetésben találtak gazdára.

LOGIKUS VÁLASZ

Hatan utazunk a gyorsvonat egyik fülkéjében. Egy gyerek is van közöttünk. A gyönyörű, kék szemű, szőke hajú csöppesség a kifosztókönyvet nézegeti a mellette ülő nővel. A hölgy szép mesét kanyarint a rajzon látottakhoz. A kislány, amikor megújja a történetet, másik oldalra lapoz. Az asszony gondolatait rendez, bizonyára egy macskáról szóló mese után kutat emlékeiben, de még bele sem kezdhet, amikor a kislány megkérdi: — Néné, mondd, ez a macska fiú vagy lány? — A nő zavartan néz előbb a kifosztóra, majd a gyerekre. De a kislány maga felel: — Nem látod, néni? Ez fiú macska, hiszen bajusza van neki is, mint apukámnak. (ef—jé)

Lanyhul az állatvásár

A heti debreceni állatvásárra gyenge volt a felhajtás. A sertésvásáron malacból 370-et kínáltak, az előző héten még 396-ot. Párját 1900—2200 forintjával adták. A süldők 83-at kínáltak, most egy hete 196 került piacra. Minőségétől függően darabját 2800—4000 forintjával adták. Hizóból csak 7 került felhozatalra, kilónkénti ára változatlanul 32 forint.

A szarvasmarhapiacra a két éven aluliakból ma hatvanat kínáltak, és adták 16—18 ezer forintjával. A két éven felüliekből 70 cserélt gazdát 19—22 ezer forintjával. A borjakból most csak 60-at kínáltak, kilójáért kértek 26—54 forintot.

A lóvásárra a két éven aluliakból csak tíz került értékesítésre, kértek értük 15—29 ezer forintot. A két éven felüliekből már 80-at kínáltak, darabját adták 21—25 ezer forintért.

A MALÉV ÚJ GÉPEI

A MALÉV két új TU—154 B—2 típusú utasszállító repülőgéppel gyarapodott, amelyek igen rövid próbadíjútán — kitűnő bizonyítvánnyal — munkába is állítottak. Március 5 óta mindkét 151 személyes gép utasokat szállít.

Gépkocsi-átvételei sorszáma április 6-án

Trabant (Hycomat (Lim. (Budapest) 10 391, Trabant Lim. (Budapest) 3018, Trabant Lim. (Győr) 1829, Trabant Lim. (Debrecen) 987, Trabant Lim. Special (Budapest) 4831, Trabant Lim. Special (Győr) 4793, Trabant Lim. Special (Debrecen) 2792, Trabant Combi (Budapest) 1613, Trabant Combi (Győr) 1088, Wartburg Lim. (Budapest) 3401, Wartburg Lim. (Győr) 3112, Wartburg de Luxe (Budapest) 2921, Wartburg de Luxe (Győr) 3067, Wartburg de Luxe tolótetés (Budapest) 760, Wartburg Lim. tolótetés (Budapest) 337, Wartburg Tourist (Budapest) 1521, Wartburg Tourist (Győr) 1087, Skoda 105 (Budapest) 3478, Skoda 105 (Győr) 3365, Skoda 105 (Debrecen) 2641, Skoda 120 (Budapest) 3029, Skoda 120 (Győr) 2063, Skoda 120 (Debrecen) 1925, Lada 1200 (Budapest) 9427, Lada 1200 (Debrecen) 9351, Lada 1300 (Budapest) 5517, Lada 1300 (Debrecen) 4562, Lada 1300 (Győr) 565, Lada 1500 (Budapest) 6029, Lada 1500 (Debrecen) 5334, Lada 1500 (Győr) 1478, Lada Combi (Budapest) 1716, Lada Combi (Debrecen) 769, Lada 1600 (Budapest) 2049, Lada 1600 (Debrecen) 1030, Moszkvics (Budapest) 10 420, Polski Fiat 126 (Budapest) 4336, Polski Fiat 126 (Győr) 452, Polski Fiat 126 (Debrecen) 1042, Polski Fiat 1500 (Budapest) 1503, Dacia (Budapest) 3124, Dacia (Debrecen) 1322, Zaporozsec (Budapest) 32 367.

Az igazságügy humora

— Nem tűnt föl önként, hogy a vádlott túl olcsón, mindössze kétszáz forintért adja a határozat forintos lemezját-szós, sztereó rádiót? — De, bíró úr, hiszen használt volt... (Göz)

IRODALOMKEDVELO BRIGÁDTAGOK. Ma, csütörtökön 17 órakor dr. Nagy Jánost, a TIT megyei szervezetének titkárát látják vendégül a megyei művelődési központ hírlapvasójában a szocialista brigádok köre tagjai. A versről, irodalomról szóló foglalkozáson a Tiszai Cipőgyár irodalombarát dolgozói József Attila-műsört mutatnak be.

ENERGIAMEGTAKARÍTÁS. Sikeresen teljesítette az energiatakarékosságra vonatkozó vállalkozásait a berettyóújfalui AFÉSZ hűsüzemének kollektívája. A dolgozók egyebek között ártértek a levágásra kerülő sertések nyúzására, hogy ily módon is áramot takarítsanak meg.

ÚJ LENGYEL ROZSFAJTÁK

Az elmúlt években csak szerény javulást ért el a kenyérgyártás, illetve a állattakarmányozás egyik fontos alapanyagát előállító rosztermelés. Jobb termés várható a következő években, amikor is két új lengyel nemesítésű fajtát vonnak be a természetbe. Mindkettő csaknem azonos típusú: kevésbé dől meg, ezért gépi betakarítása is könnyebb.

HÍREK

1981. április 9., csütörtök
Erhard napja
A Nap fél 6.08 —
nyugszik 19.25 órakor

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Százhetven évvel ezelőtt, 1811. április 9-én született a Vas megyei Egyházasbényén, és 33 éves korában, 1844 júniusában hunyt el a Fejér megyei Kálozon Kunoss Endre ügyvéd, költő, és újságíró.

Versei, elbeszélései, cikkei 1831-től jelentek meg folyamatosan a folyóiratokban. Kezdetben az ügyvezetőt almanach-líra követte; később a népdalírást hatotta rá, s néhány jól sikerült dala — Kitérőn reszketé karom, Képeddel alszom el stb. — országosra ismertté vált. Fontosabb munkái: Alapvonatok a honi nevelés köréből, Hóni törvénytudomány, Daffüzer, A selymészet kezikönyve.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS: Nyugat felől megnövekvő felhőzet, néhány helyen kisebb zápor valószínű. Időnként megélné, nyugatira forduló szél. A legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: északkeleten 2—6, másutt 6—10 fok között. A legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 17—22 fok között.

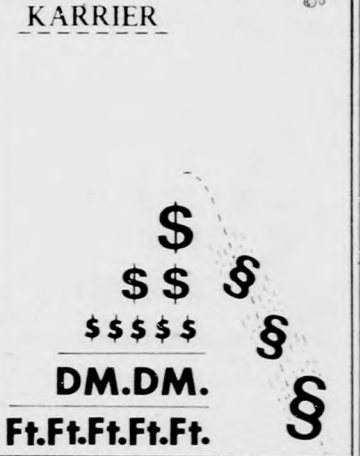
TÁRLAT SZOBOSZLÓN. Maghy Zoltán festőművész kiállítását április 10-én, pénteken 3 órakor nyitják meg a fűrdőváros galériájában (Lenin u. 11.). A tárlat május 10-ig hétfőn, csütörtökön, szombaton és vasárnap 14—18 óráig látogatható.

MŰVÉSZ ÉS KÖZÖNSÉG. Várkonyi Károly grafikusművésszel találkozhatunk ma, április 9-én délután fél 3-kor a Volán 6. sz. Vállalat könyvtárában a szocialista brigádok klubjának tagjai.

VÖRÖSKERESZTES VETÉLKEDŐ. Elsősegélynyújtók egyéni versenyével emlékezett meg a napokban a Magyar Vöröskereszt centenáriumáról a Köbányai Porcelángyár debreceni gyáregységének vöröskereszt alapszervezete. A vetélkedő legjobbjait jutalmazták.

BARÁTUNK, A KÖNYV. A megyei könyvtár és a megyei úttörőnkétség felhívja az olvasónapló-pályázaton részt vevő úttörők figyelmét, hogy a naplók beküldésének határideje 1981. április 30-án lejár.

VENDÉGSZALOGATÓ. A debreceni Várkapu bárban április 11-én, szombaton este hétkor filmet vetítenek a vendégeknek. A Pillangó című kétrészes amerikai alkotás ingyen tekinthető meg. Az április elsejétől szerződéses üzemeltetésű szórakozóhelyen friss folyóiratokat is „felszolgálunk” az asztalokhoz.

(Bodó János rajza)

MOZI • SZÍNHÁZ • TV

A BESTIA (lengyel, 16). Kinnika 5.	BUDAPEST, 1. 8.54 Műsorismertetés. 8.55 Idősebbek is elkezdhetik... 9.20 Tévétorna. 9.30 Iskolatévé. 9.30—11.25 Színéleti matiné. Kisfilm-összeállítás. 16.13 Műsorismertetés. 16.15 Hírek. 16.20 A fény hegyei. Olasz dokumentumfilm, 3 rész: A Nap legemlékei. 16.50 Tévébörze. 17.00 Csak gyerekeknek! Kisfilm-összeállítás. 17.50 Reklám. 17.55 Pedagógusok fóruma. 18.30 Elődök nyomdokain. 18.55 Reklám. 19.05 Idősebbek is elkezdhetik... Tévétorna. 19.10 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 20.00 IV. előadóművész-fesztivál. 21.55 Telenor. Labdarúgó-kupanap. 22.20 Fegyverrel írott történelem. A Tv külpolitikai szerkesztőségének műsora Közép-Amerikáról. 23.10 Tv-híradó, 3.	TV	licsítika. 17.00 Cseh filmvígjáték. 18.05 Portréfilm. 18.30 Esti mese. 18.40 Népdalok. 19.30 Tv-híradó. 20.15 Távirat. Tévétörténeti film. 21.15 Népdalok. 21.45 Huszonöt óra a világban. 22.00 Nemzetközi női tornaverseny. 23.00 Hírek.
HAMBURGI BETEGSÉG (NSZK, 16). Művész 5, 1/2.	HARMADIK TÍPUSÚ TALÁLKOZÁSOK I—II. (amerikai tudományos-fantasztikus film). Apolló 1/2, 10, 1/2, Meteor 3, 6, Vig 1/4, 7.	POZSONY, 2. 17.35 Hírek. 17.50 Tévétorna. 18.00 Zenés szórakoztató műsor. 18.40 Labdarúgó-összefoglaló. 19.05 Kék fény. 19.30 Orosz nyelvtanfolyam. 19.50 Dokumentumfilm. 20.15 Balett, tévéváltozatban. 21.15 Aktualitások. 21.45 Paganini. Olasz tévésorozat.	BUKAREST. 15.05 Iskolatévé. 16.05 Az NDK kongresszusáról. 16.30 Művelődési szemle. 17.15 Nemzetközi labdarúgó-mérkőzések. 17.35 Rajzfilmek. 18.00 Tv-híradó. 18.30 Gazdasági hírtévé. 18.50 Ifjúsági óra. 19.30 Tudományos szemle. 20.30 Román dalok. 21.05 Tv-híradó.
AKIKET A FORRÓ SZENVEDÉLY HEVIT (olasz, 16). Apolló 1/2.	BOHÓC A FALON (magyar). Híradó 1/2, 2, 3/4, 3/4.	MAKSZIMKA (szovjet). Meteor mese 3, 1/4.	NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ MŰSORA
MENTOLOS ITAL (francia). Horváth Árpád 1/2.	NAGY BALHÉ (amerikai). Híradó 1/2, 10.	Zártkörű előadás: Híradó 1/2, 8.	17.00 Hírek. Időjárás Lap-szemle. 17.10 Kérni mindent szabad! Válogatás kivánságtelevek között. 17.30 Horizont. Kulturális magazin. Szerkesztő: Antal István. Szórakoztató: Antal István. 18.15 Bartók: Hegedűverseny — részlet. Előadja a debreceni MAV Filharmonikus Zenekara, vezényel: Szabó László. Közreműködik Szegedi: Ruha István. 18.25—18.30 Hírszöveg-foglalom, műsorelévétel.
SZARNYALÁS (szovjet). Apolló 1/2, 10, 1/2, Vig 3/4, 2.	KERESZTÚL A NAGY VIZVÁLASZTÓN (amerikai). Vig 1/10, 1/12, Vig mese 3/4, 6.	POZSONY, 1. 8.55 Hírek. 9.00 Iskolatévé. 9.20 Dokumentumfilm. 9.30 Művelődési műsor. 10.00 Szovjetfilm (ism.). 11.20 Dokumentumfilm (ism.). 12.15 Hírek. 14.55 Hírek. 15.10 Iskolatévé. 15.40 Dokumentumfilm. 16.30 Pub-	
AKIKET A FORRÓ SZENVEDÉLY HEVIT (olasz, 16). Apolló 1/2.	BOHÓC A FALON (magyar). Híradó 1/2, 2, 3/4, 3/4.	BUDAPEST, 1. 8.54 Műsorismertetés. 8.55 Idősebbek is elkezdhetik... 9.20 Tévétorna. 9.30 Iskolatévé. 9.30—11.25 Színéleti matiné. Kisfilm-összeállítás. 16.13 Műsorismertetés. 16.15 Hírek. 16.20 A fény hegyei. Olasz dokumentumfilm, 3 rész: A Nap legemlékei. 16.50 Tévébörze. 17.00 Csak gyerekeknek! Kisfilm-összeállítás. 17.50 Reklám. 17.55 Pedagógusok fóruma. 18.30 Elődök nyomdokain. 18.55 Reklám. 19.05 Idősebbek is elkezdhetik... Tévétorna. 19.10 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 20.00 IV. előadóművész-fesztivál. 21.55 Telenor. Labdarúgó-kupanap. 22.20 Fegyverrel írott történelem. A Tv külpolitikai szerkesztőségének műsora Közép-Amerikáról. 23.10 Tv-híradó, 3.	
MENTOLOS ITAL (francia). Horváth Árpád 1/2.	NAGY BALHÉ (amerikai). Híradó 1/2, 10.	POZSONY, 2. 17.35 Hírek. 17.50 Tévétorna. 18.00 Zenés szórakoztató műsor. 18.40 Labdarúgó-összefoglaló. 19.05 Kék fény. 19.30 Orosz nyelvtanfolyam. 19.50 Dokumentumfilm. 20.15 Balett, tévéváltozatban. 21.15 Aktualitások. 21.45 Paganini. Olasz tévésorozat.	
SZARNYALÁS (szovjet). Apolló 1/2, 10, 1/2, Vig 3/4, 2.	KERESZTÚL A NAGY VIZVÁLASZTÓN (amerikai). Vig 1/10, 1/12, Vig mese 3/4, 6.	BUKAREST. 15.05 Iskolatévé. 16.05 Az NDK kongresszusáról. 16.30 Művelődési szemle. 17.15 Nemzetközi labdarúgó-mérkőzések. 17.35 Rajzfilmek. 18.00 Tv-híradó. 18.30 Gazdasági hírtévé. 18.50 Ifjúsági óra. 19.30 Tudományos szemle. 20.30 Román dalok. 21.05 Tv-híradó.	
AKIKET A FORRÓ SZENVEDÉLY HEVIT (olasz, 16). Apolló 1/2.	BOHÓC A FALON (magyar). Híradó 1/2, 2, 3/4, 3/4.	MAKSZIMKA (szovjet). Meteor mese 3, 1/4.	
MENTOLOS ITAL (francia). Horváth Árpád 1/2.	NAGY BALHÉ (amerikai). Híradó 1/2, 10.	Zártkörű előadás: Híradó 1/2, 8.	
SZARNYALÁS (szovjet). Apolló 1/2, 10, 1/2, Vig 3/4, 2.	KERESZTÚL A NAGY VIZVÁLASZTÓN (amerikai). Vig 1/10, 1/12, Vig mese 3/4, 6.	POZSONY, 1. 8.55 Hírek. 9.00 Iskolatévé. 9.20 Dokumentumfilm. 9.30 Művelődési műsor. 10.00 Szovjetfilm (ism.). 11.20 Dokumentumfilm (ism.). 12.15 Hírek. 14.55 Hírek. 15.10 Iskolatévé. 15.40 Dokumentumfilm. 16.30 Pub-	

SZÍNHÁZ

Művelődési Központ: Ma fél 8 órakor: Maya — bsz.

Befejeződött a Hajdú-Bihar megyei Bizottságának 1981. IV. 10. PÉNTEK

Havasi Ferenc, a Szocialista Munkás-tikai Bizottságának Központi Bizottságának aki rövid hajdú-bihar gátásra szerdán érkezett, csütörtökön a megyei program előtt részt vett és a MSZMP Hajdú-Bihar Megyei Bizottságának

Délután Havasi Ferenc, a megyei pártbizottság első titkára, a pártbizottság titkára, a megyei program előtt részt vett és a MSZMP Hajdú-Bihar Megyei Bizottságának

A gyár kapujában üzem gazdasági vezetői fogadták, majd a Központi Bizottság titkárát és a KISZ-vezetőket, majd Fülöp Zsigmond, a megyei pártbizottság titkárának, valamint Lászlónak, a Központi Bizottság munkatársának, a Magyar Gépipari Műveket keres

vezetői fogadták, majd a Központi Bizottság titkárát és a KISZ-vezetőket, majd Fülöp Zsigmond, a megyei pártbizottság titkárának, valamint Lászlónak, a Központi Bizottság munkatársának, a Magyar Gépipari Műveket keres

vezetői fogadták, majd a Központi Bizottság titkárát és a KISZ-vezetőket, majd Fülöp Zsigmond, a megyei pártbizottság titkárának, valamint Lászlónak, a Központi Bizottság munkatársának, a Magyar Gépipari Műveket keres

vezetői fogadták, majd a Központi Bizottság titkárát és a KISZ-vezetőket, majd Fülöp Zsigmond, a megyei pártbizottság titkárának, valamint Lászlónak, a Központi Bizottság munkatársának, a Magyar Gépipari Műveket keres

vezetői fogadták, majd a Központi Bizottság titkárát és a KISZ-vezetőket, majd Fülöp Zsigmond, a megyei pártbizottság titkárának, valamint Lászlónak, a Központi Bizottság munkatársának, a Magyar Gépipari Műveket keres

vezetői fogadták, majd a Központi Bizottság titkárát és a KISZ-vezetőket, majd Fülöp Zsigmond, a megyei pártbizottság titkárának, valamint Lászlónak, a Központi Bizottság munkatársának, a Magyar Gépipari Műveket keres

vezetői fogadták, majd a Központi Bizottság titkárát és a KISZ-vezetőket, majd Fülöp Zsigmond, a megyei pártbizottság titkárának, valamint Lászlónak, a Központi Bizottság munkatársának, a Magyar Gépipari Műveket keres

vezetői fogadták, majd a Központi Bizottság titkárát és a KISZ-vezetőket, majd Fülöp Zsigmond, a megyei pártbizottság titkárának, valamint Lászlónak, a Központi Bizottság munkatársának, a Magyar Gépipari Műveket keres

vezetői fogadták, majd a Központi Bizottság titkárát és a KISZ-vezetőket, majd Fülöp Zsigmond, a megyei pártbizottság titkárának, valamint Lászlónak, a Központi Bizottság munkatársának, a Magyar Gépipari Műveket keres

vezetői fogadták, majd a Központi Bizottság titkárát és a KISZ-vezetőket, majd Fülöp Zsigmond, a megyei pártbizottság titkárának, valamint Lászlónak, a Központi Bizottság munkatársának, a Magyar Gépipari Műveket keres

vezetői fogadták, majd a Központi Bizottság titkárát és a KISZ-vezetőket, majd Fülöp Zsigmond, a megyei pártbizottság titkárának, valamint Lászlónak, a Központi Bizottság munkatársának, a Magyar Gépipari Műveket keres

vezetői fogadták, majd a Központi Bizottság titkárát és a KISZ-vezetőket, majd Fülöp Zsigmond, a megyei pártbizottság titkárának, valamint Lászlónak, a Központi Bizottság munkatársának, a Magyar Gépipari Műveket keres

vezetői fogadták, majd a Központi Bizottság titkárát és a KISZ-vezetőket, majd Fülöp Zsigmond, a megyei pártbizottság titkárának, valamint Lászlónak, a Központi Bizottság munkatársának, a Magyar Gépipari Műveket keres

vezetői fogadták, majd a Központi Bizottság titkárát és a KISZ-vezetőket, majd Fülöp Zsigmond, a megyei pártbizottság titkárának, valamint Lászlónak, a Központi Bizottság munkatársának, a Magyar Gépipari Műveket keres

vezetői fogadták, majd a Központi Bizottság titkárát és a KISZ-vezetőket, majd Fülöp Zsigmond, a megyei pártbizottság titkárának, valamint Lászlónak, a Központi Bizottság munkatársának, a Magyar Gépipari Műveket keres

vezetői fogadták, majd a Központi Bizottság titkárát és a KISZ-vezetőket, majd Fülöp Zsigmond, a megyei pártbizottság titkárának, valamint Lászlónak, a Központi Bizottság munkatársának, a Magyar Gépipari Műveket keres

vezetői fogadták, majd a Központi Bizottság titkárát és a KISZ-vezetőket, majd Fülöp Zsigmond, a megyei pártbizottság titkárának, valamint Lászlónak, a Központi Bizottság munkatársának, a Magyar Gépipari Műveket keres

vezetői fogadták, majd a Központi Bizottság titkárát és a KISZ-vezetőket, majd Fülöp Zsigmond, a megyei pártbizottság titkárának, valamint Lászlónak, a Központi Bizottság munkatársának, a Magyar Gépipari Műveket keres

vezetői fogadták, majd a Központi Bizottság titkárát és a KISZ-vezetőket, majd Fülöp Zsigmond, a megyei pártbizottság titkárának, valamint Lászlónak, a Központi Bizottság munkatársának, a Magyar Gépipari Műveket keres

vezetői fogadták, majd a Központi Bizottság titkárát és a KISZ-vezetőket, majd Fülöp Zsigmond, a megyei pártbizottság titkárának, valamint Lászlónak, a Központi Bizottság munkatársának, a Magyar Gépipari Műveket keres

vezetői fogadták, majd a Központi Bizottság titkárát és a KISZ-vezetőket, majd Fülöp Zsigmond, a megyei pártbizottság titkárának, valamint Lászlónak, a Központi Bizottság munkatársának, a Magyar Gépipari Műveket keres

vezetői fogadták, majd a Központi Bizottság titkárát és a KISZ-vezetőket, majd Fülöp Zsigmond, a megyei pártbizottság titkárának, valamint Lászlónak, a Központi Bizottság munkatársának, a Magyar Gépipari Műveket keres